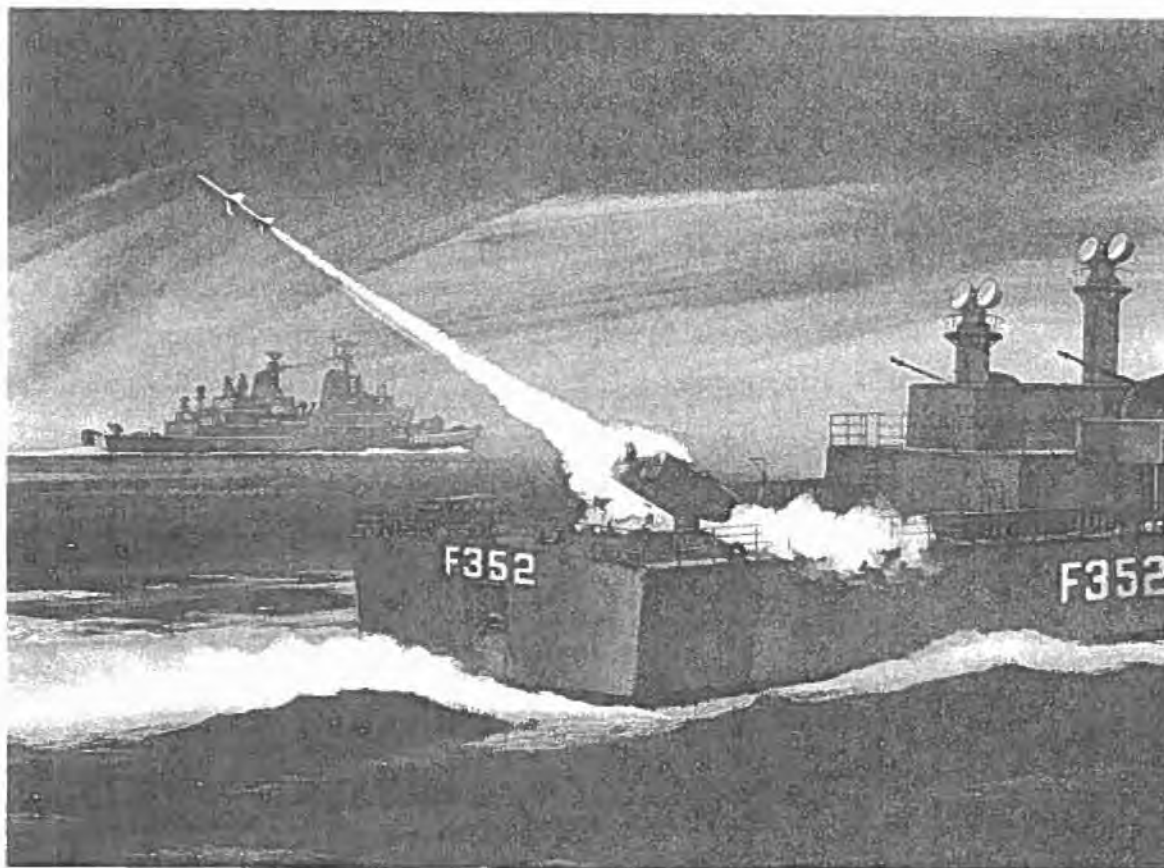

SØVÆRNS- ORIENTERING

Produktionskontrakten for SEASPARROW underskrevet

Den 17. august undertegnede en repræsentant for De forenede Staters regering på Belgiens, Hollands, Italiens, Norges, USAs og Danmarks vegne en kontrakt med det amerikanske firma Raytheon om produktion af et stort antal luftværns-missilsystemer af typen SEASPARROW til de deltagende landes flåder. Hermed er en ny milepæl i et ret enestående samarbejdsprojekt indenfor NATO passeret.

Projektets historie går tilbage til 1966, i hvilket år USA stillede forslag til de øvrige NATO-lande om et samarbejde med henblik på udvikling og efterfølgende produktion af et missilsystem, ved

navn SEASPARROW, der var baseret på et eksisterende flyvevåben-missil.

Der blev etableret en såkaldt projektgruppe i 1967, i hvilken Danmark i første omgang deltog som observatør. En overenskomst om NATO-samarbejde blev undertegnet i juni 1968, og aftalen omfattede i første omgang Italien, Norge, USA og Danmark, idet Danmark dog kun forpligtede sig til at deltage i udviklingen af missilsystemet, medens man forbeholdt sig ret til senere at tage stilling til produktionen.

Projektet ledes af en såkaldt "Steering Committee" med ét medlem fra hvert land. Vigtige bestemmelser kræver enstemmighed mellem Steering Committee's medlemmer. Af praktiske grunde besatte USA til at begynde med formandsposten i den styrende komite, men det var hensigten, at denne post skulle gå på omgang mellem de deltagende lande. Denne tanke blev dog aldrig gennemført i praksis, idet det meget hurtigt viste sig at være formålstjenligt, at formanden havde let adgang til de tekniske institutioner, som den amerikanske flåde rådede over. Ved et enkelt møde har det danske medlem dog måtte overtage formandsskabet på grund af en amerikansk personeludskiftning med kort varsel, og spørgsmålet om at lade deltagerlandene på tur varetage formandsskabet tages med mellemrum op til diskussion.

Selve det praktiske arbejde ledes af et projektkontor, der er beliggende i Washington, og som ledes af en amerikansk Captain, idet der i kontoret indgår en officer fra hvert af de deltagende lande.

Efter undertegnelsen af samarbejdsoverenskomsten blev det overdraget firmaet Raytheon at gennemføre indledende tekniske undersøgelser, idet firmaer fra de 4 deltagerlande skulle deltage. Fra dansk side deltog firmaet TERMA i Aarhus. Selve udviklingskontrakten for systemet blev underskrevet i 1969. I 1970 tiltrådte Holland projektet, og Belgien blev optaget som medlem i 1971.

Som et led i udviklingskontrakten blev der fremstillet 3 prototyper, som blev afprøvet dels på den amerikanske fabrik, dels ved installation i den amerikanske fregat DOWNES og den norske fregat BERGEN. Systemafprøvningen faldt heldigt ud på begge sider af Atlanterhavet, og i maj 1973 besluttede Steering Committee derefter at overgå til produktionsfasen. Fra dansk side var det allerede efter en beslutning i finansudvalget i august 1971 blevet bestemt, at Danmark ville deltage i produktionen forudsat, at afprøvningen af

prototyperne gav et heldigt resultat. Denne principbeslutning blev efterfulgt af en bevilling i juni 1973, og denne bevilling kan nu udnyttes.

Det er bestemt i samarbejdsaftalen, at de enkelte deltagerlande har ret til produktion af komponenter til systemet, svarende i be-
kostning nogenlunde til prisen for de enkelte landes bestillinger, og fra dansk side vil firmaerne DISA, NEA-LINDBERG og RADARTRONIC deltage med DISA som koordinator.

De første anlæg forventes leveret til Søværnet i efteråret 1975, medens de sidste vil blive leveret i 1976. Det forventes, at de første anlæg vil blive installeret i fregatterne af PEDER SKRAM-kl. og billedet viser en skitse af disse skibe efter endt installation.

(MST)

Julianehåbsbugten opmåles

Søopmålingen Grønland er i disse dage gået igang med sin højst-prioriterede opgave, nemlig opmåling af Julianehåbsbugten. Opmåling af dette farvand har stået på ønskesedlen i adskillige år.

Søopmålingen har af Grønlands Kommando fået orlogskutteren MAL-LEMUKKEN stillet til rådighed. Den anvendes flittigt som sidebåd og har vist sig fortræffelig i det direkte samarbejde med de mindre SKA-både, hvorfra opmålingen ledes. Kutteren er samtidig forsynings-skib for SKA-bådene, hvorfor den ca. hver tiende dag udgår af opmå-lingen i to dage.

Efter en uges ophold i området, der har vist sig praktisk talt isfrit, er der opmålt 448 sømil med 100 meters linieafstand.

(SGL)

Et fint salutskud

Inspektionsskibet VÆDDEREN deltog for nogen tid siden i God-havns 200 års byjubelsum. Umiddelbart før ankomsten affyredes en salut på 7 skud i dagens anledning. Netop på det tidspunkt, hvor salutten blev afgivet, deltog de fleste af byens borgere i afslø-
ringen af en varde til minde om storfangeren Peter Broberg, grund-

lægger af byen Godhavn. Første salutskud fra VÆDDEREN faldt så heldigt, at det lød sekunder efter selve afsløringen af mindevarden. Den forsamlede menneskemængde udbød efter det første og de følgende salutskud i spontane hurraråb. Alle troede naturligvis, at skuddene rent tidsmæssigt var nøje planlagt - en opfattelse skibets artilleri-officer tilsyneladende nødigt vil røre ved.

Ved en middag samme aften holdt af byens kommunalbestyrelse for over 100 gæster, overrakte chefen for VÆDDEREN skibets våbenskjold. Blandt talerne var Grønlandsminister Hertling og landshøvding Larsen. Om aftenen var der dans for alle.

Den følgende dag spilledes en fodboldkamp mod Godhavns elitehold, hvilken dog VÆDDERENS højt entusiastiske, men lidet trænede fodboldhold tabte med 2 mål mod 0.

(VDRN)

Nye hytter til slædepatruljen

Der er rejst en ny hytte til slædepatruljen SIRIUS i Østgrønland. Den er bestemt for overnatning for patruljens personel og rummer desuden god depotplads. Hytten, der er tegnet og leveret af Søværnets Bygningstjeneste, er den første af en række på 15, der skal rejses i slædepatruljens tilsynsområde. I hovedkvarteret er der også rejst en bygning på 60 m², der skal anvendes som proviantmagasin. Også den er leveret af bygningstjenesten, men byggearbejdet udføres af patruljen selv.

Den årlige depotudlægning er nu overstået. Trods ugunstige vejrforhold blev den planmæssigt gennemført inden for de fastsatte tidsrammer. Det skyldes ikke mindst et godt samarbejde med Grønlandsflys helikopter, flyvevåbnets C-54, vejrstationerne og grev Eigil Knuth. Der er blevet udlagt 10 t forsyninger.

(MST)

Russerne om det danske flådebesøg

Det danske flådebesøg i Leningrad fik ret stor presseomtale i de sovjetiske aviser. Vi bringer her ordret, hvad en medarbejder

ved telegrambureauet Novosti, Oleg Kulesj, skrev om besøget:

En dansk flådeafdeling, bestående af minelæggeren FYEN, bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og DRYADEN, samt to uddannelseskuttere, har besøgt Leningrad i dagene 8.-12. august. Besætningerne har under besøget haft lejlighed til at se de vigtigste af byens seværdigheder. Tillige var der arrangeret et besøg på Frunse-akademiet, hvor der uddannes flådeofficerer, og her orienteredes de danske gæster om uddannelsen og besøgte laboratorier og hele det moderne udstyr.

I de sovjetiske orlogsgasters klub blev danskerne budt velkommen af matros Aleksandr Konovalov:

"Det er os en stor glæde at modtage jer i klubben, som er de sovjetiske marineres foretrukne samlingssted i fritiden. Danske marineres besøg i vort land er blevet en god tradition, og vi føler os sikre på, at dette besøg og vort samvær her i dag vil medvirke til yderligere forbedring af den gensidige forståelse mellem folkerne i Sovjetunionen og i Danmark".

De danske orlogsgaster overværede en stor forestilling med optræden af amatører og sang med på de russiske sange som værterne i-stemte.

SPN's korrespondent talte med nogle af de danske orlogsgaster og spurgte dem om, hvilke indtryk, de havde fået i Leningrad.

Svarene lød: - Vi er glade for at have været i jeres dejlige by, hvor man overalt mærker de store russiske traditioner til søs. Det gjorde stærkt indtryk at komme om bord i krydseren Avrora, og også Petrodvorets var en oplevelse. Og så de pragtfulde danse og sange, som vore sovjetiske værter viste os! Det har i det hele taget været et meget spændende besøg. Forhåbentlig kan vi snart byde sovjetiske marinere velkommen hjemme hos os selv.

Leningrad er en smuk by med en venlig, fredselkende befolkning, som husker ulykkerne fra sidste krig. Et besøg som dette er af stor betydning for udbygning af venskabelige forbindelser mellem vore lande. Det har været en stor glæde at mødes med sovjetiske marinere. Nu kender vi dem bedre, og det er jo grundlaget for venskab.

I Leningrad opretholdes søfartstraditionerne på bedste måde. På museerne så vi fortiden, og på Frunse-akademiet fik vi indblik i nutiden.

Chefen for den danske flådeafdeling, kommandør Preben Holm, ud-

talte om besøget: "Det er fjerde gang danske orlogsfartøjer besøger Sovjetunionen, og vi er sikre på, at besøg af denne art fremmer forståelsen mellem Sovjetunionen og Danmark. De vidner om det gode forhold mellem vore folk. Det har været en glæde at lære Leningrad at kende. Her værner man hengivent om de store søfartstraditioner".

(MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet inspicerede den 22 august inspektionsskibet INGOLF som netop havde afsluttet forskole. Inspektionen fandt sted i Sundet og Kattegats sydlige del.

Thorshavn har haft rutinebesøg af den vesttyske destroyer ZERSTÖRER 2. Skibet har en besætning på 257 mand og chefen er fre-gattenkapitän J.Mehner.

Søværnets Havariskole gennemfører for tiden en række kurser for mandskab fra København og Frederiksberg brandvæsener. Fra København deltager 24 hold á 15 mand med stige køretøj, to tendere, en ambulance og en inspektionsvogn. Efter brandmændene kommer mandskab fra Civilforsvaret i Næstved på kursus.

Efter anmodning fra Kgl. Dansk Yachtklub stiller Søværnet en minelægger af FALSTER-klassen til rådighed ved The Sail Training Associations planlagte sejladser i Østersøen næste år. Øvelseskuttererne SVANEN og THYRA påregnes at deltage i kapsejladsen fra København til Gdynia.

Flådestation Korsør har hentet en 24-årig underofficer fra det vesttyske ubådsdepotskib LAHN i Storebælt. Skibet var på vej til øvelse i Skagerak, da han fik elektrisk stød fra en strømtavle. Trods timelang kamp lykkedes det ikke to tyske marinelæger at redde hans liv.

Efter sejlad med inspektionsskibet VÆDDEREN fra Godhavn til

Upernavik har Grønlandsminister Hertling telegrafisk takket for en vellykket rejse, som har givet et værdifuldt indblik i inspektions-skibenes opgaver og vilkår.

Bevogtningsfartøjet HAVFRUEN har i forbindelse med forskole-sejlads atter besøgt sin adoptionsby Fredericia. En påtænkt sejlads med skoleelever kunne ikke gennemføres på grund af ferie, men 15 gæster fra marineforeningen og Marinehjemmeværnet deltog i en sejlads i Lillebælt og Fænosund.

Udland kort

Som et led i moderniseringen af den australske flåde er to destroyere af DARING-klassen - VAMPIRE og VENDETTA blevet gennemgribende ombygget. Skibene har desuden fået supermoderne elektronisk udstyr.

Over 70 lande har i de sidste 25 år udvidet fiskerigrænserne, hvorved 4,5 mio. kvadrat-sømil er okkuperet gennem national lovgivning. Nogle lande har sat grænsen til 200 sømil - hvis alle gjorde det, ville 35 pct. af havene blive beslaglagt. Problemerne skal drøftes på en verdenskongres i Chile næste år.

Lloyds Register of Shipping har godkendt Rolls-Royce marine Olympus TM3B gasturbiner til handelsskibe. De er nu afleveret - eller i ordre - til 10 landes mariner og benyttes i orlogsskibe fra 600 til 7.000 t..

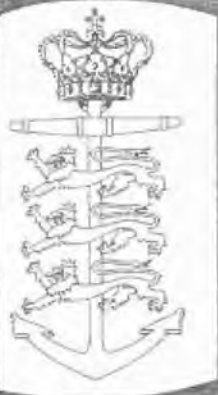
Den norske marine har uskadeliggjort en sprængfarlig mortergranat fra sidste krig. Den blev fundet i en fiskekasse på havnen i Langesund og har i mange år været brugt som synk af en fisker.

Den islandske regering har besluttet at bestille et nyt fiskeriinspektionsskib på Aarhus Flydedok. Skibet bliver på 1.000 t og en moderniseret udgave af ÆGIR; det får bl.a. større helikopterplatform. Det ventes færdig om et års tid.

To kanoner fra 1600-tallet er bjærget i Stockholms Skærgård. De har tilhørt orlogsskibet RIKSNYCKELN, der forliste i september 1628 på vej hjem fra Polen med sårede krigsfolk. Man har tidligere fundet grej fra skibet, men aldrig selve vraket.

Natten til torsdag den 16. august ødelagde en ukendt ubåd et trawl til en værdi af 35.000 kr., som to svenske kuttere slæbte vest om Hållö på den svenske vestkyst. Ingen svenske ubåde var i området, siger marinen, der foretog en eftersøgning uden resultat.

Thøstrup

Nr. 31/73
7 SEP 73

SØVÆRNS- ORIENTERING

HERLUF TROLLE i STANAVFORLANT

Fregatten HERLUF TROLLE har nu i en måneds tid været detacheret til NATOs stående Atlanterhavsstyrke STANAVFORLANT. Vi har fra fregatten modtaget en beretning om denne periode.

De første uger var ret så intensive. Det var især under opholdet i Portland-området, skibet blev holdt til vinden med alle tænkelige former for enkelt- eller flerskibs øvelser. Vi kan på nuværende tidspunkt med tilfredshed konstatere, at vi næppe kan blive sat på opgaver som vi ikke har prøvet før. Et dramatisk højdepunkt indtraf, da en Wessex-helikopter måtte nødlande på havet under en tak-

tisk øvelse. Nødlandingen blev heldigt gennemført, og helikopteren blev senere bjærget ind i relativ uskadt tilstand.

Fredag den 4. august ankom styrken til Cowes, en lille by på nordsiden af Isle of Wight. Her ankrede vi på en for Søværnet nu om dage sjældent anvendt måde, idet vi på grund af tidevandsstrømmen måtte ankre med mooringsbøjle for to ankere. Dagen efter ankomsten gik Prins Philip ombord i den kongelige yacht, og prinsen deltog bl. a. i en reception om bord i VAN SPEYK, styrkens flagskib.

Der har været almindelig tilfredshed i besætningen med byen Cowes, som under Cowes-Week vågner op, og bliver en meget livlig by. Besværet med bådtrafikken frem og tilbage er blevet taget med godt humør, selv om ventetiderne ofte har været lange.

Fregatten afgik fra Cowes lørdag den 12. august for sammen med resten af styrken at forlægge til Cape Wrath, Skotlands nordvestligste hjørne og målet for to dages bombardementsskydninger.

Undervejs var der arrangeret sportsskampe, bl.a. med fodbold, hockey og tovtrækning på agterdækket af VAN SPEYK. Desuden havde vi en anden munter øvelse i form af en quiz. Den gik ud på, at alle skibene fik udleveret en række kuverter med spørgsmål af almen karakter. På et beordret tidspunkt åbnedes kuvert nummer et og hele besætningen havde derefter 5 minutter til at finde det rigtige svar, alle hjælpemidler var tilladt. F.eks. lød to af spørgsmålene: Hvilken pave byggede St. Peters kirken? Hvilken musical er melodien "I don't know how to love him" fra?

Tirsdag den 14. august påbegyndtes bombardementsskydningerne ved Cape Wrath i samarbejde med 95. Commando, en underafdeling af Royal Navy's marineinfanterister. Skydningerne strakte sig over to dage, idet man tit måtte indstille skydningerne for at lade minibusser passere igennem områdets eneste farbare vej til fyret på Cape Wrath. Området var i forvejen blevet ryddet for får, som normalt er de eneste gæster der oppe. Efter tirsdagens opvarmning opnåede vi om onsdagen at være 1 min og 53 sek om at melde klar til at åbne ilden målt fra det tidspunkt, da spotteren på land gav os måldata (call for fire). Den engelske forbindelsesofficer mente, at det var den laveste tid, der var målt i de sidste to år. Onsdag og torsdag gik med bl.a. luftmålsskydninger og anti ubåds-øvelser, og torsdag aften ankrede enhederne ud for Invergordon.

Der var ligeledes her arrangeret sportsskampe på agterdækket

af VAN SPEYK og YARMOUTH og for øjeblikket, inden søndagens konkurrencer, deler HERLUF TROLLE en første plads med HESSEN, desuden var der arrangeret busture lørdag og søndag i højlandet.

STANAVFORLANT forlod Invergordon mandag den 20. august og forlagde til et hollandsk øvelsesområde i den vestlige del af Nordsøen. Her havde vi øvelser med ubåde og fly. Især luftforsvarsøvelserne blev udført lidt anderledes, end vi er vant til, idet HERLUF TROLLE og YARMOUTH fik besked om at lægge sig tværs af hinanden i en afstand af 200 yards og slæbe et splashtarget efter sig. Flyene brugte derefter splashtarget som mål for deres øvelsesbomber.

Fredag den 24. august ankom styrken til Den Helder (Holland), hvor HERLUF TROLLE blev modtaget af den 83 årige danske general-konsul Ivo Møller, som gik om bord og bød velkommen umiddelbart efter, at landgangen var lagt. Samme aften var der med Commodore Weaver som vært, reception om bord i HERLUF TROLLE med i alt 210 gæster.

Tirsdag forlod styrken Den Helder for at fortsætte de afbrudte øvelser i Nordsøen. Lørdag/søndag gik vi til ankers i en skotsk fjord og derfra til København, hvor styrken ankom den 5. september kl. 0900. Det skal nævnes, at YARMOUTH i løbet af næste uge bliver afløst af LONDONDERRY.

(HRTR)

453 erhvervspraktikanter i Søværnet

Forsvaret får flere og flere erhvervspraktikanter på besøg. I fjor var der 3.161, heraf 2.184 i Hæren, 453 i Søværnet og 524 i Flyvevåbnet. Blandt erhvervspraktikanterne var der 244 piger, hvoraf dog ingen besøgte Søværnet.

Erhvervspraktikanterne fordelte sig således i Søværnet: Artilleriskolen Sjællands Odde 43, Langelandsfort 75, Søværnets Konstabelskole 106, Søværnets Dykkerskole 10 og 219 i skibene.

Enhver erhvervspraktikant får udleveret en folder udarbejdet af Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, der netop har foretaget en lille undersøgelse af tryksagens værdi. Af 31 udspurgte tjenestesteder fandt 23, at pjecen var velegnet eller anvendelig, 4 mente, at den var for generel og foreslog, at den blev mere lokalbetonet, 3 havde selv lavet en tryksag og 3 tjenestesteder mente ikke, at der

var brug for pjecen.

Ud fra denne overvejende positive modtagelse, finder Velfærdstjenesten, at der er grund til at bevare pjecen som et kommunikationsmiddel mellem tjenestestedet og erhvervspraktikanterne. Tjenestestederne kan dog fortsat bestemme, om lokale tryksager skal supplere eller træde i stedet for den fælles pjece.

(MST)

Gæster med 2. Skoleskibsdivision

Bevogtningsfartøjerne HAVFRUEN og HAVMANDEN er som nævnt i Søværnsorientering blevet adopteret af Fredericia by. For at vedligeholde og udbygge de gode forbindelser og for at udbrede kendskabet til Søværnets virksomhed, foretog 2. Skoleskibsdivision den 21. august en sejlads med repræsentanter fra Fredericia kommune, garnisonen og marineforeningen. I sejladsen deltog bl.a. borgmesteren garnisonskommandanten og formanden for marineforeningen.

De 18 gæster gik om bord kl. 1100, hvor efter skibene afgik til en ankerplads i Tragten. Borgmesteren, der var om bord i HAVMANDEN, takkede i en tale for det gode initiativ; han sagde, at det var byens ønske, at den nærmere kontakt mellem skibene og Fredericia skulle fortsætte, bl.a. ved, at hvert skib knyttede forbindelse med en bestemt 6. klasse i en af Fredericias skoler.

Efter frokost ankom en Alouette III fra Søværnets Flyvetjeneste til ankerpladsen, Den gav en lille luftopvisning og demonstrerede bl.a. optagning af personel fra skibenes agterdæk. Et par af gæsterne fik lejlighed til at prøve en optagning og en lille lufttur. Derefter lettede skibene for afholdelse af bjærgemærsmåner og evolutionsøvelser. Efter en oplevelsesrig dag i strålende solskin og med frisk vind, blev gæsterne kl. 1600 sat i land i Fredericia.

(SSD 2)

Flåderadio Stevns 10 år

Den 12. august kunne Flåderadio Stevns fejre 10 årsdagen for oprettelsen. Jubilæet blev markeret ved en reception den 25. august -

hvor personellet havde inviteret en række gæster, bl.a. ægtefæller og repræsentanter fra Stevnsfort.

Stationen, der betjenes af civile telegrafister og ledes af en officer, er den yngste af flåderadioerne. Den har i årenes løb fået et godt navn for sin effektive betjening af flådens skibe.

(MST)

Sveriges flåde ønsker 1.1 milliard

De svenske værnschefer har fremsendt deres ønsker for det kommende finsnsår. Værnenes behov, her under også bevillingerne til Försvarets Materielverk og Försvarets Forskningsanstalt, beløber sig til ialt 7.250 mio. sv. kr.. Hærens ansøgninger er på 2.612 mio., Flyvevåbnets på 2.496 og Marinens på 1.040 mio. sv. kr..

Chefen for flåden, viceadmiral Bengt Lundvall, har kun anmodet om 1.040 mio., men tilføjer dog, at der behøves endnu 60 mio. for at kunne opfylde kravene i forsvarsbeslutningen fra 1972. Flåden vil bl.a. købe 16 patruljebåde som erstatning for ældre både. Desuden vil man gerne have to nye undervandsbåde af NACKEN-klassen udover de tre, der allerede er bestilt. Det forventes, at Kockum- og Kalskronaværftet skal bygge hver en af de nye undervandsbåde.

- Hvis flåden ikke får de 60 mio. kr. ekstra, kan den femte undervandsbåd ikke bygges, siger admiral Lundvall, og yderligere må udviklingen af et nyt missil-system afbrydes. Marinen agter inden for program-planen for 1974-79 at slutte kontrakt om en serie ny type minestrygere.

Hæren ønsker bl.a. penge til køb af missil-systemet 70, motorcykler og maskinpistoler til Hjemmeværnet. For at få udgifterne ned, skal Hærens fredstidsorganisation mindskes med 1.450 mand i de næste fem år.

Flyvevåbnet vil bruge 995 mio. til materiel og 400 mio. til forskning. Eskadrillerne i Malmslät og Barkaby skal helt afvikles inden 1. juli. Fire divisioner luftværns-missiler 68 (Bloodhound) skal afvikles inden finansårets udløb. Otte jagereskadriller af typen JA 37 VIGGEN ventes at blive seriefremstillet fra 1978-79.

(MST)

Stabsfartyget MARIEHOLM

1. JAGARFLOTTILJEN

11. JAGARDIVISIONEN

HALLAND

ÖSTERGÖTLAND

11. TORPEDBÅTSDIVISIONEN

NORRKÖPING

POLARIS

VEGA

RIGEL

CASTOR

PELIKANEN

Tb depå Syd

Tb depå Väst

ALTAIR

ASTREA

Provturskommando

ANTARES

JÄGAREN

TB typ SPICA (T 132)

1. UBÅTSFLOTTILJEN

ÄLVSBORG

BELOS

H 24

1. Ubåtsdivisionen

SJÖORMEN

SÄLEN

NORDKAPAREN

VÄRGEN

BAVERN

3. Ubåtsdivisionen

1. SKOLFLOTTILJEN

SÖDERMANLAND

112. Minsvepardivisionen

ÖRNÖ

STURKÖ

TJURKÖ

6. MINRÖJNINGSAVDELNINGEN

UTÖ

21. MINRÖJNINGSFLOTTILJEN

41. MINRÖJNINGSFLOTTILJEN

212. Minsvepardivisionen 214. Minsvepardivisionen 412. Minsvepardivisionen 414. Minsvepardivisionen 415. Minsvepardivisionen

NÄMDÖ

GILLÖGA

IGGÖ

BLACKAN

GÄSSTEN

SPARÖ

RÖDLÖGA

SKAFTÖ

DÄMMAN

NÖRSTEN

ASPÖ

SVARTLÖGA

VINÖ

GALTEN

HISINGEN

4. MTB DIVISIONEN 1. TRÄNGDIVISIONEN

T 45

T 48

T 55

T 56

HÄGERN

ACHILLES

AJAX

HERMES

Indland kort

Forsvarsministeriet har anmodet Forsvarskommandoen om at rederegøre for konsekvenserne for værnene, såfremt Hjemmeværnsskolen flyttes fra Nymindegablejren til Tønder, her under for konsekvenserne ved en eventuel afhændelse af lejren og øvelsesområdet.

I dagene 28. september- 1. oktober får København et større canadisk flådebesøg, nemlig forsyningseskibet PRESERVER og destroyerne NIPIGON, QU'APELLE og SAGUENAY. Der er ialt godt 900 besætningsmedlemmer. 16. - 20. oktober kommer den amerikanske krydser NEWPORT NEWS på besøg.

Langlandsfort havde den 26. august besøg af 48 medlemmer af Kystartilleriforeningen. De fik en grundig orientering og var på rundtur i området, hvor de bl.a. så en 150 mm kanon.

En folketingsdelegation på 13 medlemmer har efter en halv snes dages sejlads med inspektionsskibet VEDDEREN i grønlandske farvande sendt en tak til Chefen for Søværnet for den gæstfrihed og imødekommenhed, man mødte om bord.

Delegationen fik et bredt indtryk af inspektionsskibenes vilkår, bl.a. storsisejlads, tåge, søsyge og flyture over isbræen i Jakobs-havn.

I disse dage indkaldes ansøgere til Slædepatruljen SIRIUS. De skal næste år afløse det nuværende personel. Ansøgerne skal være premierløjtnant, løjtnant, sekondløjtnant, oversergent eller sergent. Man skal søge inden den 26. oktober.

Udland kort

Den svenske torpedobåd ANTARES har i Varberg afvist et sovjetisk statsskib, der lastede papirmasse. Skibet var gået i havn uden tilladelse. Det havde 75 elever om bord og var overraskende veludstyret med radiomateriel.

Der bebudes radikale nedskæringer af Østrigs forsvar. Bevil-

lingerne nedskæres til 40 procent, og tjenestetiden sænkes næste år for de 40.000 indkaldte. Østrigs forsvarsbudget er med det nuværende stade på ca. 220 mio. dollars i forvejen det mindste i Vesteuropa, når man fraregner småstaterne.

Den 22. sovjetiske isflagestation i det Nordlige Ishav vil blive etableret på et isbjerg med flad top nordøst for Wrangel-øen. Det arktiske forskningsinstitut i Leningrad er i færd med at slutte forberedelserne til landsætning af mandskab og udrustning med fly.

Det norske arbejderparti ønsker nedsat en komité, der skal se på mulige besparelser i forsvaret. Partiet siger, at forsvarsudgifterne ikke bør være større, end det til enhver tid er nødvendigt. Forsvaret skal ikke holdes uden for en skærpet prioritering af statsudgifterne.

Musikken i det svenske forsvar synes nu at spille på sit sidste vers. Der arbejdes med en plan om, at der kun skal være et enkelt musikkorps på omkring 45 mand stationeret i Stockholm. Det betyder bl.a., at musikkorpset i Karlskrona - "Karlskronas vagtparade" - der hver fredag marcherer gennem byen, nedlægges.

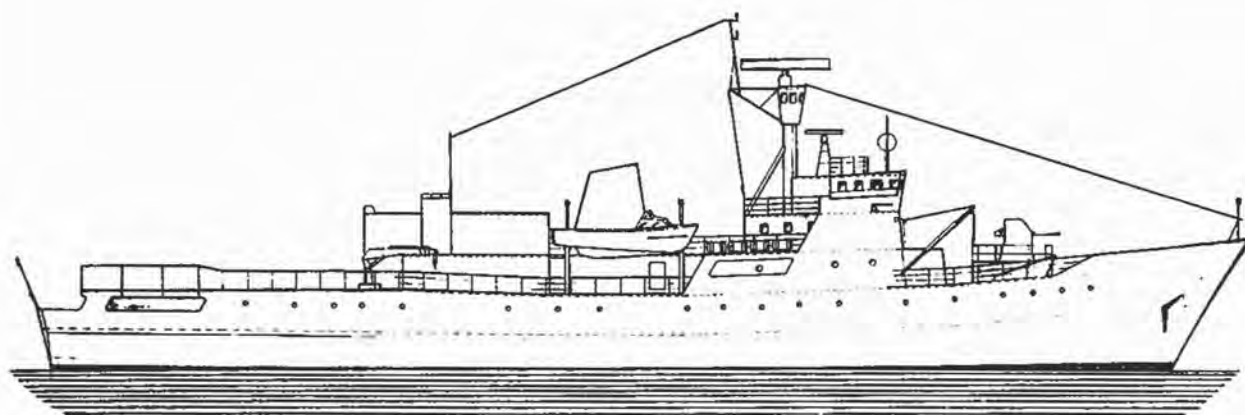
Det sovjetiske ekspeditionsskib OB er efter 3 måneders hårdt arbejde kommet fri af ismasser ved Antarktis. Skibet havde drevet 800 km med isen, da der pludselig viste sig åbninger til frit vand. Åbningen blev gjort større med sprængladninger.

Chefen for den britiske kystvagttjeneste, kommandørkaptajn John Douglas, bebuder kraftig stramning i sikkerhedsreglerne for småbåde. Det sker på grund af den foruroligende stigning i antallet af ulykker, der i det sidste års tid har kostet over 100 menneskeliv. Douglas siger, at mange ulykker skyldes sløseri.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Søværnets nye inspektionsskib

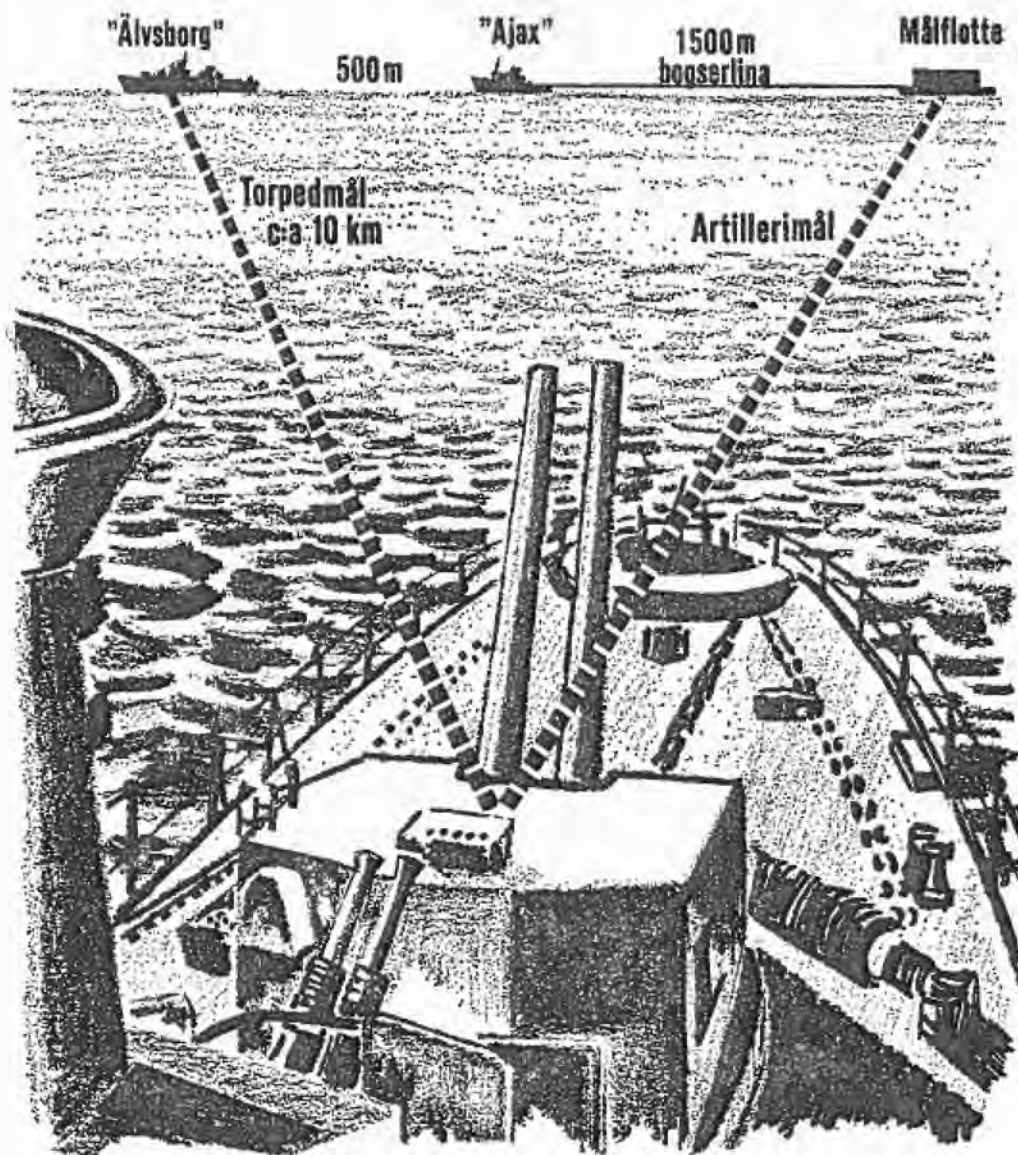
Søværnets Materielkommando har med Aalborg Værft A/S sluttet kontrakt om bygning af et nyt inspektionsskib.

Skibet bliver bygget efter norsk Veritas klasse 1A1-ICE-A-E0, hvilket vil sige, at det bliver egnet til sejlads ved både Grønland og Færøerne, og at det forsynes med periodevis vagtsfrit maskineri.

Hoveddimensionerne vil blive: længde 74,7 m - bredde 11,8 m - displacement ved 4,5 m dybgang 1970 tons. Længden og bredden er henholdsvis 2,7 m og 0,3 m større end HVIDBJØRNEN-klassens, men displacementen er det samme. Aptereringen bliver Søværnets standard 1970. Konstabler og værnepligtige får 2 og 4 mands lukafer. Skibet skal bemannes med 60 mand, heri medregnet 4 mand fra helikoptergruppen. Der bliver også plads til 6 passagerer og et hospital med 4 køjer.

Skibet forsynes bl.a. med hovedmotorer af typen BW/Alpha 16 V 23 LU på tilsammen 7440 HK, tværskibs hovpropelleranlæg, stabilisator med indklappelige finner. Skibet skal leveres senest 1. oktober 1975 og vil fuldt udrustet koste ca. 50 mill.kr..

(SMK)

Ulykke under svensk øvelsesskydning

Den svenske marine er blevet ramt af en alvorlig ulykke under øvelsesskydninger i Stockholms Skærgård. En salve gik forkert og dræbte en værnepligtig og sårede tre andre ombord i minefartøjet ALVSBORG. Salven blev affyret på godt 10 km's afstand fra jageren OSTERGOTLAND. Den deltog i den årlige konkurrenceskydning om kongepokalen sammen med jagerne HALLAND og SÖDERMANLAND.

Ulykken skete om natten. De fire værnepligtige lå og sov, da et projektil trængte ind i deres kammer. ALVSBORG slog strakt alarm, da man observerede fejlen, men da var allerede flere skud affyret.

Det rigtige mål lå to km fra minefartøjet. Skibschefen, kommandørkaptajn Christer Ardell, siger, at den første salve slog ned lige foran minefartøjet. Et minut senere blev agterskibet ramt af et projektil lige over vandlinien. Det blev affyret i samme øjeblik, som jageren fik ordre til ild-ophør. En af de værnepligtige døde om bord undervejs til havn - de tre andres skader er ikke livsfarlige.

Ulykken skete kl. 0200. Skydningerne blev indledt ved midnattid og gennemførtes ved hjælp af radar. De blev straks afbrudt, da ulykken blev kendt. ALVSBORG blev ramt i bagbordsside af et 12 cm projektil, der satte sig fast mellem køjerne. De ramte værnepligtige havde kun få dage tilbage af deres tjenestetid.

Chefen for flåden, admiral Bengt Lundvall, siger at, han straks har nedsat en kommission, der skal undersøge ulykken. Den skyldes næppe sløseri, men et eller andet må have klikket. Kongepokal-skydningen er ganske vist en konkurrence, men den foregår uden ophidselse. Der er aldrig sket en lignende ulykke i mine 38 år i marinen, tilføjede admiralen.

(MST)

Kontrol med kystforurening

Verdenssundhedsorganisationens kursus 1973 vedrørende kontrol med kystforurening er nu afsluttet. Organisationen siger i en skrivelse til Forsvarskommandoen, at i lighed med de tre foregående år har forsvaret atter i år vist stor velvilje ved udlån af to af Søværnets fartøjer og andet materiel til brug ved afviklingen af de feltundersøgelser, som er et vigtigt led i undervisningen.

Organisationen ønsker at takke Forsvarskommandoen for den udviste velvilje i år såvel som de tidligere år. Ligeledes ønsker man at rette en tak til officerer og mandskab på orlogskutterne Y 354 og THURØ for den ydede assistance. "Den samarbejdsvilje og hjælpsomhed, som besætningerne har lagt for dagen, har været af væsentlig betydning for den heldige afvikling af feltundersøgelserne", hedder det.

Næste år skal der ikke holdes et tilsvarende kursus, idet man her vil forsøge at vurdere resultaterne af de fire hidtil gennemførte. Det er imidlertid allerede besluttet, at et kursus skal gennemføres i sommeren 1975. Til den tid håber organisationen igen at kun-

ne regne med forsvarets hjælpsomhed. Der vil fremkomme en anmodning om assistance, så snart programmet for kursus er fastlagt.

(MST)

Fordeling af indkaldeseshold Juli 1973

Af de 534 værnepligtige, der den 26. og 27. juli mødte til tjeneste på Søværnets Eksercerskole, er der til befalingsmandsuddannelse udtaget 34 sergentelever (6 navigator, 13 maskin og 15 artilleri) og 75 korporalselever. De øvrige værnepligtige skal den 12. oktober erstatte værnepligtige, som hjemsendes fra skibe og landtjenestesteder, idet dog værnepligtige, der er udtaget til tjeneste i Grønland og på Færøerne, påregnes at oprejse medio og ultimo september.

Sergenteleverne tilkommanderes Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole den 13. september og korporalseleverne tilkommanderes Søværnets Konstabelskole den 12. oktober.

(MST)

Forældredag ved Torpedobådseskadren

Torpedobådseskadren har holdt "Forældredag" for slægt og venner til tjenstgørende personel ved eskadren.

De ca. 300 gæster blev i flådestationens cafeteria budt velkommen af chefen for Torpedobådseskadren, kommandør Helge Nielsen, der orienterede om eskadrens enheder, organisation og opgaver.

Her efter gik man om bord i skibene, hvor der blev tid til en kort rundvisning inden afgang til øvelser i Store Bælt. I det friske og solrige vejr demonstreredes redningsflåder, og en Alouette III helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste viste "hoist" af en mand fra en redningsflåde og om bord i en torpedobåd. Torpedobådene viste formationssejlsads samtidig med at en DRAGEN-jager fra Flyvevåbnet foretog angrebsøvelser og fotografering af enhederne. Torpedobåden GLENTEN skød to øvelsestorpedoer mod depotskibet HJÆLPEREN, og som det sidste punkt på programmet udførtes en sømålsskydning mod et splash-target. Senere var der lejlighed til at bese dele af MOBA's operations- og logistikafdelinger.

Såvel ved ankomst som ved afgang stillede flådestationen busser til rådighed for transport mellem Korsør jernbanestation og flådestationen.

Arrangementet blev ligesom tidligere "Forældredage" en succes, og eskadren vil fortsat søge at gennemføre et tilsvarende arrangement hvert andet år.

(TBE)

Krigshistorikere til møde i Stockholm

Commission International d'histoire militaire har holdt møde i Stockholm. I forbindelse med konferencen blev der holdt et nordisk komitémøde, hvori deltog 3 finske, 3 norske, 14 svenske og 5 danske medlemmer, heriblandt chefen for Marinens Bibliotek, kommandørkaptajn J.Teisen.

På det nordiske komitémøde diskuteredes bl.a. fællesnordisk samarbejde med udgivelse af værker af fælles interesse, her under et planlagt værk om den skånske krig 1675 - 1679. Der blev også holdt et internordisk militærhistorisk fagmøde, hvor man drøftede formen for undervisning i krigshistorie i de fire lande.

På det internationale komitémøde var der en lang række foredrag på engelsk, fransk og tysk. 7 foredrag havde sømilitær interesse og er blevet indlemmet i Marinens Biblioteks bogsamling.

Deltagerne havde et stort arbejdsprogram. Der var rundtur i den stockholmske skærgård for at vise Stockholms befæstning i ældre tid. Under passage gennem Nardöfjorden var der demonstration af svenske kystjagere, hvor 4 kystbevogtningsfartøjer og 4 motorbåde demonstrerede manøvre for landsætning af tropper. Desuden demonstrerede en minelægger udlægning af kabelminer, og en ander hvorledes den camoufleret kan ligge uobserveret ved en af øerne. Deltagerne besøgte også Ålandsøerne.

Møderne understregede den værdi, en veludbygget krigshistorisk afdeling har, ikke alene for at behandle de ikke fuldt udforskede krigshistoriske emner og ved bogudgivelse fremme interessen for forsvaret, men også ved at give impulser til den krigshistoriske undervisning. Desværre synes interessen i de andre nordiske lande meget ringe fra sømilitær side.

(MAB)

Indland kort

Chefen for Søværnet har anmodet Kammeradvokaten om at rejse krav om bjærgeløn i anledning af bevogtningsfartøjet DAPHNES deltagelse i bjærgningen af et nedstyrtet luftfartøj ud for Gudhjem. Flyet - en Piper Cherokee - ejes af North Flying i Ålborg. Bjærgning af fly følger loven om bjærgning af skibe.

Flådestation Frederikshavn har haft besøg af elever fra Middelfart Skole, Rotary, Kvindeligt Marinekorps, elever fra Pilehavens Skole i København, 38 konstabelelever fra minelæggeren FYEN og Hjemmeværnet. Den 26. september kommer en række forsvarsattachéer på besøg.

Den 29. august blev inspektionsskibet FYLLA afløst af inspektionsskibet INGOLF, der forventes at skulle varetage inspektionsopgaverne i færøske farvande indtil udgangen af november.

Den stedfortrædende chef ved NATOs øverstkommanderende for Atlanterhavet, den britiske viceadmiral E.G.N.Mansfield har besøgt Forsvarskommandoen. Han fik orientering om danske forsvarsspørgsmål og besøgte senere Forsvarsministeren, Forsvarschefen og Chefen for Søværnet.

Søværnets Materielkommando skal anskaffe 18 skruestikker og 62 skruestikstøtter til Søværnets Teknikskole. Støtterne anskaffes for at eleverne på værkstedskursus MS kan få en anatomisk rigtig arbejdsstilling under oplæringen. Anslået anskaffelsessum ca. 28.000 kr..

Den tiltrædende israelske forsvarsattaché, commodore H.Kimchy, aflagde den 10. september besøg hos Chefen for Søværnet. Den 13. september var den fratrædende vesttyske forsvarsattaché, kommandør G.A.Janssen, på besøg.

Udland kort

Det femte tankskib i en serie til den britiske flåde er blevet søsat i Wallsend-on-Tyne. Skibet, der har fået navnet BLACK ROVER, er på 7.000 t og forsynet med helikopter-plattform med elevatoranlæg, så gods kan modtages ad den vej. Der er klimaanlæg, således at skibet kan sejle både i tropisk og koldt vejr.

Den japanske flådes nye helikopter-destroyer HARUNA er ved at afslutte sine prøvesejladser. Den ventes snart i tjeneste, skønt der endnu mangler en del elektronisk udstyr. Bevæbningen er konventionel og ikke af den mest moderne type.

Hollænderne har tilbudt at bygge fire missil-fregatter af TROMP-klassen til den australske flåde for 215 mio dollars. Den australske regering har givet et henholdende svar og meddelt, at bygning af større enheder til flåden er under fornyet overvejelse.

Vosper-Thornycroft har afleveret missil-fregatten DAT ASSAWARI til Libyens flåde. Den er på 1.325 t og forsynet med Rolls-Royce Olympus gasturbiner. Fart 37,5 knob. Fregatten ligner Irans SAAM-klasse, men er noget større.

Den hollandske regering har solgt krydseren DE RUYTER til Perus flåde. Den skifter navn til ALMIRANTE GRAU. Det bæres allerede af en ældre krydser (ex. NEW FOUNDLAND), der formentlig skal ophugges. DE RUYTER er bygget under krigen, men kom først i tjeneste i 1953.

De britiske ministrygere CURZON, SOLENT, MERSEY og VENTURER er på besøg i Canada i anledning af the Canadian Reserve Forces 50 årsdag. Alle ombord er "deltids-sømænd" (part-time sailors) fra the Royal Naval Reserve. Cheferne er henholdsvis salgschef, bogholder, arkitekt og direktør.

Det sovjetiske forskningsskib, den tremastede skonnert SARJA, der er velkendt i danske farvande, er faldet for aldersgrænsen, der er velkendt i danske farvande, er faldet for aldersgrænsen. SARJA er netop vendt tilbage til Leningrad og oplægges på Nevafloden som museum for oceanografi og geofysik.

Flådens mærkedage

Den 15. september 1923 blev Marinens Flyvevæsen udskilt som selvstændig kommando med kaptajn Grandjean som chef.

Den 20. september 1748 blev bygmester Philip de Langes tegning til Nyholms mastekran approberet ved kgl. resolution. Den afløste en i 1729 rejst mastekran og stod færdig i 1751.

Den 21. september 1623 indførtes bordholdspenge for chef og officerer i stedet for kost ombord.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Et flådebesøg af format

Orlogskutteren THURØ har i Rendsburg aflagt et besøg, der fik et vellykket, men lidt usædvanligt forløb.

Ved orlogskutteren BARSØs besøg i Rendsburg i fjor, var der kun sendt underretning herom til den danske forsvarsattaché i Bonn, men besætningen lærte de flinke mennesker i Danish Element, Eider Kaserne (COMLANDJUT) at kende, hvorfor man i år også underrettede dem om THURØs besøg. Det vakte derfor forbavselse, men naturligvis også glæde, at der uden for slusen i Holtenau kom en tysk kaptajnløjtnant om bord som forbindelsesofficer. Endnu større blev overraskelsen ved ankomsten til Obereiderhafen, hvor der stod ikke mindre end tre vogne til rådighed for orlogskutterens chef, nemlig en fra Flottenkommando

Kiel, en fra Flugabwehrschule Rendsburg og en fra Danish Element. Sidst nævnte havde også sendt forbindelsesofficer, og desuden blev det meddelt, at 2.Neubaukompagnie stod til rådighed.

De små opkvikkende forviklinger blev dog hurtigt bragt ud af verdenen, hvor efter chefen tog fat på de officielle besøg, hvor under bl.a. borgmesteren fik overrakt et billede af THURØ med påsat huebånd. Her blev der også holdt pressekonference med deltagelse af de større blade i området. Under genvisit fik kutteren overrakt gaver, bl.a. våbenskjold og et gammelt kobberstik af byen Rendsburg. Orlogskutteren holdt selskab for 25 gæster. Der var hejst flag over toppene, presenning over fordækket, kulørte lamper langs livlinerne og flag hængt op over bakkens agterkant.

Af det righoldige program for besætningen kan nævnes en tur til Kiel, middag som byens gæster og besøg på bryggeri samt om bord i skoleskibet DEUTSCHLAND, der lå i tørdok. Orlogskutterens besætning var enig om, at det havde været et dejligt besøg. Det kan man godt forstå. Det var i hvert fald et besøg af et vist format!

(THUR)

STANAVFORLANT i København

I dagene 5.-10. september aflagde STANAVFORLANT sit årlige besøg i København. Styrken, der under besøget bestod af 6 skibe, var under kommando af den hollandske chef commodore J.W.H.Wevers om bord i HNLMS VAN SPELJK. De øvrige enheder var HMS LONDONDERRY, USS BARNEY, FGS HESSEN, PS ALMIRANTE MARGALHAES CORREA og HERLUF TROLLE. Sidstnævntes deltagelse ophørte i øvrigt med besøget på Langelinie.

Commodore Wevers aflagde visitter hos overborgmester Urban Hansen, chefen for Flådestation København og den hollandske ambassadør. Samme dag var han vært ved en frokost, hvori deltog repræsentanter fra ambassaderne fra de lande, hvis skibe var repræsenterede ved Langelinie.

Eskadrens samlede besætning var på ca. 1300 mand. I det program, der fra dansk side var lagt for besøget, havde man som sædvanligt søgt at tilgode-se så mange ønsker og interesser som muligt. Foruden de efterhånden traditionel-le besøg på lokale bryggerier og hos Firmaet Cherry Heering ønskede skibene at arrangere udflugter til Nordsjælland. Sådanne ture blev afviklet lørdag den 8. og søndag den 9.september, hvor 150 mand besøgte Kronborg i Helsingør og Frederiksborg Slot i Hillerød.

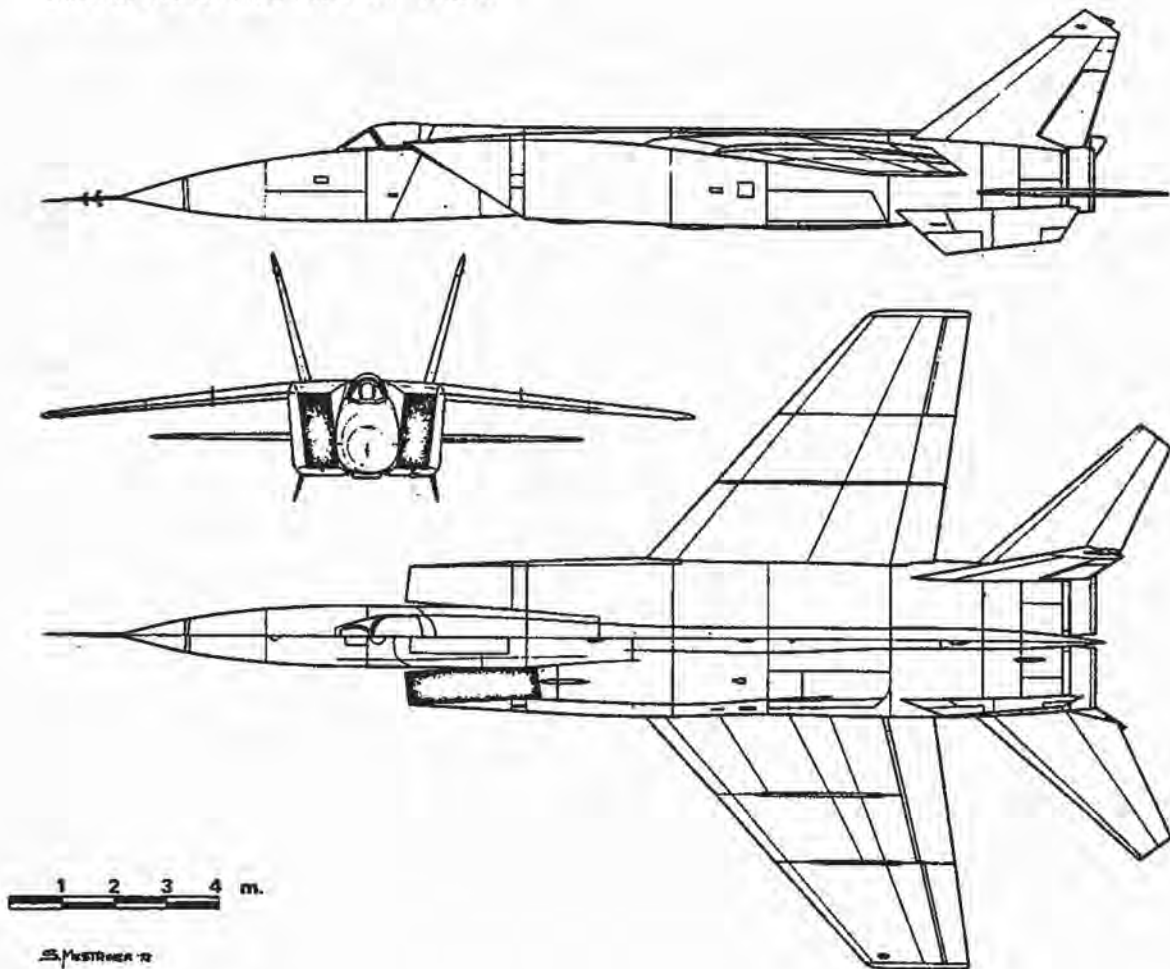
Med flittig anvendelse af idrætsanlægget på Holmen afvikledes desuden forskellige sportsarrangementer, ligesom golfbanen i Rungsted og Squash-Hallen i

Gyldenløvesgade blev benyttet.

Eskadren afgik mandag den 10. september kl. 1000 for at deltage i øvelser i danske farvande afsluttende med besøg i Frederikshavn og Kiel senere på måneden.

(PB)

MIKOYAN MIG-25 NATO KODENAVN "FOXBAT"

Sovjetisk jagerfly sætter rekord

To sovjetiske testpiloter, Pjotr Ostapenko og Boris Orlov, har sat tre verdensrekorder med et seriebygget jagerfly af typen E-266. De hidtidige tidsrekorder for stigning til henholdsvis 20, 25 og 30 km blev slået med betydelig margin, meddeler telegrambureauet Novosti.

20.000 m højde nåedes på 169,8 sekunder (8,7 sekunder hurtigere end amerikaneren G.Browns hidtidige rekord), 25.000 m på 192,4 sekunder (38,04 sekunder hurtigere end USA-piloten Youngs rekord) og 30.000 m på 243,5 sekunder (127,9 sekunder hurtigere end amerikaneren Nordberghs rekord). De gamle

rekorder var sat for 11 år siden. Samtidig har Den Internationale Aeronautiske Federation godkendt en verdensrekord, som den sovjetiske testpilot Aleksandr Fedotov satte i april. Med et E-266 fly nåede han en hastighed på 2.605.1 km/t på en lukket 100 km rundstrækning.

Jageren E-266 er en konstruktion fra den kendte flyingeniør Artjom Mikojaans afdeling. Dens tophastighed ligger omkring mach-3 (tre gange lydens hastighed) og tæt op mod den såkaldte varmemur. Ved sin kombination af aerodynamik og stor motorkraft kan jageren på minimal tid nå op i meget store højder. For fem år siden steg en E-266 med en last på to tons til en højde af 30 km og nåede på en rundstrækning på 500 km op på en hastighed af næsten 3.000 km/t. Begge dele var nye verdensrekorder.

De fly, hvormed Orlov og Ostapenko satte opstigningsrekorderne, var ikke specialbygget til formålet, men var af almindelig serietype, og rekorderne noteredes under de rutinemæssige testflyvninger, som foretages med 266'eren med henblik på konstruktionsforbedringer, inden det sættes ind i normal tjeneste.

For moderne jagerfly er stigningshastigheden en meget vigtig egenskab. I 1930'erne tog det 10 minutter for et jagerfly at stige til 5000 meter. Under anden verdenskrig forbedredes denne rekord til fem minutter. De første jetfly steg til 10.000 meter på fem minutter. Nu klares 30.000 meter på fire minutter. Den absolutte højderekord er på 34.700 meter og er sat af G. Mosolov (som nu er formand for det sovjetiske ishockeyforbund) i et fly, der startede fra jorden. Et raketfly X-15 har ganske vist klaret 105 km, men med start fra et moderfly.

Boris Orlov er 39 år og har været testpilot i 10 år. Pjotr Ostapenko er 5 år ældre. Han har været knyttet til flykonstruktion i 15 år og har 3100 flyvetimer bag sig.

(MST)

Chiles forsvar

Chile har etårig værnepligt og en samlet personelstyrke på omkring 50.000 mand. Flåden har et personel på ca. 22.000, heraf 1.300 officerer og 2.200 marinetropper. Flåden består af 3 krydsere, 4 destroyere, 4 fregatter, 2 undervandsbåde, 1 tankskib, 4 landsætningsfartøjer, 4 torpedobåde, 6 patruljebåde, 1 redningsskib samt 11 større og mindre hjælpeskibe. Der er desuden to undervandsbåde af den britiske OBERON-klasse og to fregatter af den britiske LEANDER-klasse under bygning. En af de tre krydsere er den tidligere svenske GOTA LEJON, som nu hedder ALMIRANTE LA TORRE. Den blev solgt til Chile i september 1971.

Hæren har 24.000 soldater opdelt på 6 kavalleriregimenter (2 panser og 2 beredne), 16 infanteriregimenter (10 motoriserede) og 5 artilleriregimenter.

Desuden er der mindre afdelinger omfattende luftværn, ingeniører og intendantur. Der findes tillige et karabinjægerkorps, der omfatter ca. 25.000 mand.

Flyvevåbnet tæller 8.500 mand. Det råder over 12 lette bombefly og 29 jagere. Desuden har man 68 skole- og øvelsesfly af forskellige typer.

USA har i den senere tid inden for rammen af en kreditaftale leveret våben og udrustning for over 10 mio. dollar til Chiles forsvar.

(MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet inspicerer 25. og 26. september Skoledelingen for Kadetter. Inspektionen finder sted i Kattegats sydlige del og Isefjorden. Viceadmiralen ledsages af chefen for søofficersskolen, kommandør P.P.Holm.

Kongelig Dansk Yachtklub har takket for ministrygeren AARØSUNDS deltagelse som dommerskib i de internationale Half Ton Cup kapsejladser. Det siges i takken, at ministrygerens chef og besætning høstede megen respekt for deres optræden såvel til søs som i land.

NATO-flådeøvelsen "Good Grill" er i gang i danske farvande med deltagelse af danske og tyske flåde- og flystyrker samt enheder fra den norske flåde og STANAVFORLANT. Øvelsen ledes af chefen for de allierede flådestyrker i Østersøen, viceadmiral W.Meentzen.

I dagene 2.-23. september fejrer Gråsten Havn 50 års jubilæum. Der deltager bl.a. Søværnets Udstilling og Tamburkorpsset, ligesom der er flådebesøg og redningsdemonstrationer.

Nord for Odden Havn har frømand bjærget en kanon fra søslaget ved Sjællands Odde den 22.marts 1808. Kanonen, der vejer 700 kg, blev fundet i nærheden af vraket af PRINS CHRISTIAN FREDERIK, der blev sænket i slaget. Kanonen havde med sine 24 punds kugler en rækkevidde på ca. 700 m.

Den 17. september blev 7 nyudnævnte søløjtnanter R MS fremstillet for Chefen for Søværnet. Det skete i Nyholms Hovedvagt.

Udland kort

Marinemuseet i Karlskrona venter at få overdraget flådens hidtil eneste og nu udrangerede dværg-ubåd SPIGGEN. Den er bygget hos Vickers i 1954 og er 16 m lang, 1,9 m bred og 2,3 m dybgående. Besætningen er på 5 plus 2 frømand.

The Royal Navys Equipment Exhibition 73 holdes i dagene 18.-22. september i Greenwich med præsentation af 90 firmaers produktion af sømilitært udstyr. Repræsentanter for 60 landes flåder har tilmeldt sig udstillingen, hvor der også vises planer til nye orlogsskibe.

Det norske forsvar er igang med at reducere sine lagerbeholdninger. En komité har foreløbig foreslået udrangering af 30-40 hovedartikler, der findes i store mængder. En del af materiellet sælges eller destrueres, men ret store partier forføres til humanitære organisationer.

Den amerikanske flåde foretager forsøg med elektromagnetiske stråler, der kan sætte et orlogsfartøj ud af spillet. Systemet er baseret på at "overlade" den elektroniske udrustning i det fjendtlige skib. Det menes at have været prøvet i et hangarskib mod det avancerede udstyr i en sovjetisk trawler.

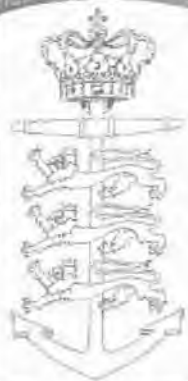
Den svenske minekrydser ALVSNABBEN indleder sit langtogt den 6. november og vender tilbage den 22. marts. Rejsens mål er en række sydamerikanske havne. Det totale budget for et sådant togt er på 3,5 mio sv.kr. En række værnepligtige om bord, der nu skal hjemsendes, har søgt om at måtte blive som frivillige.

Chefen for den italienske flåde, admiral Gino de Giorgi, har været på besøg hos sin vesttyske kollega, viceadmiral Paul Hartwig. Formålet var at få en orientering om forbundsmarinens opgaver under NATO og søredningstjenestens virksomhed.

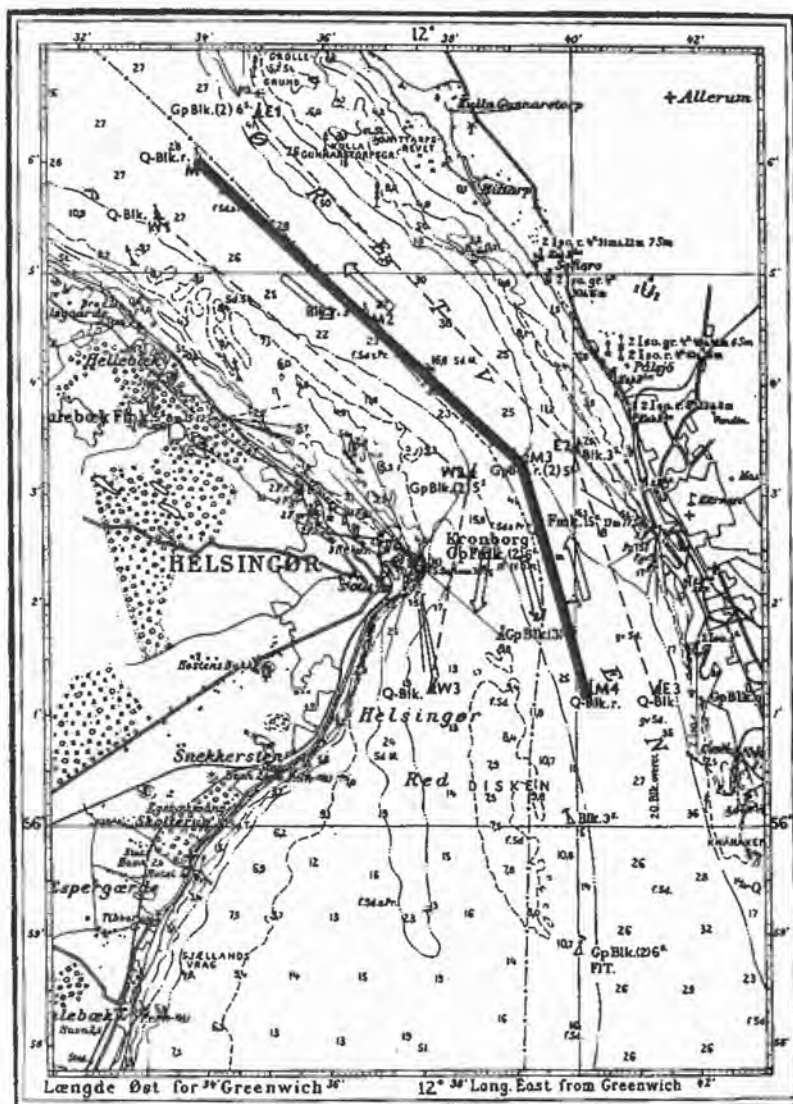
Værnepligten i Belgien nedskæres gradvist fra 12 til 6 måneders tjeneste inden 1978. Det er et hovedpunkt på den forsvarsreform, som regeringen nu har godkendt. Reformen tager sigte på at få en højt specialiseret professionel hær.

Chefen for den svenske flåde, viceadmiral Bengt Lundvall, er på et ugelangt besøg hos sin britiske kollega, admiral Michael Pollock. Admiral Lundvall har beset flådestationer og ubådsbaser, og der har også været tid til at besøge admiral Nelsons flagskib på Trafalgar, det nyrestaurerede VICTORY i Portsmouth.

Thostrop

SØVÆRNS- ORIENTERING

Ensrettet færd i Sundet

I december 1969 blev trafikseparering indført i den nordlige del af Sundet efter aftale mellem Danmark, Sverige og Inter-Governmental Maritime Consultative Organisation (IMCO). Der var endnu ikke noget påbud om at følge de i søkortet afstukne ruter, men kun en henstilling til skibsfarten om at gøre det. Fra 1. september er dette nu påbudt. Handelsministeriets bekendtgørelse af 13. juli i år fastlægger regler for sejlads i den nordlige del af Sundet, og overtrædelse straffes med bøde.

Bekendtgørelsen går i hovedsagen ud på, at der i den nordlige del af Sundet mellem Disken og nord for Hellebæk er afstukket to ruter for gennemsejling, en E-lig for N-gående og en W-lig for S-gående trafik. Man skal undgå at komme for tæt på eller krydse skillelinjen mellem de to sejlruter, og hvis man skal krydse ruterne, skal det gøres så nær vinkelret på disse som muligt. Man skal desuden undgå at ankre i ruterne, og mindre fartøjer og fiskeskibe må ikke vanskeliggøre sejladsen.

Ordlyden af Handelsministeriets bekendtgørelse ligger meget tæt op ad regel 10 i de nye søvejsregler, som træder i kraft i 1976.

Trafikseparering er et forholdsvis nyt fænomen. Ved indsejlingen til visse havne og i visse snævre farvande med meget intens trafik begyndte man midt i tresserne at adskille ud- og indgående trafik for at undgå kollisioner. Der er ingen tvivl om, at disse foranstaltninger har haft en stor del af æren for, at antallet af kollisioner mellem skibe på over 500 t er gået ned fra 1.959 i 1965 til 1.225 i 1971, altså et fald på 37 procent.

(TAI)

Forsvarets Lægekorps ændres

Forsvarsministeriet har bestemt, at Forsvarets Lægekorps opgaver overføres til Forsvarskommandoen fra 1. oktober. Forsvarskommandoen har forhandlet den nærmere integrering af det lægefaglige element i Forsvarsstaben med lægekorpsset og berørte personelorganisationer og har derefter fremsat forslag til de nødvendige organisatoriske og personelmæssige ændringer.

Ministeriet har tiltrådt, at de administrative og forvaltningsmæssige opgaver (herunder opgaver vedrørende uddannelse og anvendelse af sanitetspersonel og lægefagligt personel), der hidtil har påhvilet lægekorpsset, fra 1. oktober overføres til Forsvarsstabens respektive fagstabe/personelafdelingen. Det forudsættes, at integreringen gennemføres sådan, at der opnås forenklinger af lægekorpssets hidtidige virksomhed og den bedst mulige koordinering med de opgaver, Forsvarsstaben allerede har ansvaret for.

Fra 1. oktober ændres stillingen som Chef for Forsvarets Lægekorps (generallæge) til en stilling som Forsvarskommandolæge (generallæge). Den pågældende placeres med nødvendige lægefaglige hjælpere m.v. i Forsvarsstaben. Forsvarskommandolægen er lægefaglig rådgiver og udfører sanitære inspektioner og tilsyn med sundhedstjenesten i forsvaret.

Under Forsvarskommandoen nedsættes en arbejdsgruppe, der skal tage Lægekorpssets Skole op til nøjere gennemgang.

(MST)

Søværnets Flyvetjeneste flytter

Søværnets Flyvetjeneste har i de 11 år, den har eksisteret, været "indlogeret" hos Eskadrille 722 på Flyverstation Værløse. Såvel materiel som personel har delt de forhåndenværende faciliteter. I foråret blev der taget bestemmelse om, at Søværnets Flyvetjeneste skulle flytte fra hangar 2 til hangar 4 på flyvestationen. Hangar 4 var blevet ledig, da Hærens Flyvetjeneste rykkede til Vandel i fjor. Der havde længe været behov for at råde bod på det forhold, at S-61 og Alouette stod under samme tag, bl.a. af hensyn til størrelsen af tabet ved eventuel brand.

Udflytningen skulle være tilendebragt inden den 1. september. I de sidste uger af august var Søværnets Flyvetjenestes personel stærkt engageret i den praktiske indretning af hangar 4, og datofristen blev overholdt. De nye lokaliteter har givet væsentligt bedre pladsforhold, og fly, teknikere og piloter er nu samlet under samme tag. Der er god plads til Alouetterne, og der vil også være plads til nye helikoptere til Søværnet, når dette måtte blive aktuelt. Rent organisatorisk indgår Søværnets Flyvetjeneste fortsat i Eskadrille 722 som en flight, men har nu fået til huse i en hangar, der geografisk er beliggende vest for Eskadrille 722's bygning nær ved kontrolløstårnet på flyvestationen.

(SVF)

Søværnet marcherer igen

Søværnet har en lille, men ukuelig personelgruppe, der har specialiseret sig i march. Efter mange og lange træningsture har man i år været i stand til at deltage i tre store march-arrangementer, Hærvejs-marchen herhjemme og Nijmegen-marchen i Holland, der samlede 26.000 deltagere fra hele verden. I Hærvejs-marchen deltog en snes fra Søværnet, og i den hollandske march havde Søværnet 14 deltagere, hvoraf 9 gennemførte. Billedet viser en gruppe fra Søværnet, der netop er ved at nå målet efter dagens march på 40 km med 10 kg på ryggen.

I disse dage har Søværnet igen marcheret i udlandet. 9 elever fra Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole har været i Arnhem for at deltage i Airborne-marchen. Den holdes for at mindes de faldskærmssoldater, der gav deres liv for Hollands frihed under slaget ved Arnhem.

(MST)

Bestået maskinisteksamen

Søværnets Teknikskole har holdt afslutning på Fagkursus for sergenter MS. Ved en lille højtidelighed på skolen overrakte teknikinspektøren, kommandør H. Christensen, eksamensbeviserne. Samtlige 8 elever bestod eksamen og har nu påbegyndt videre uddannelse på ABC-kursus, inden de skal i praktisk tjeneste. Eleverne gav udtryk for, at de har til hensigt at søge videre uddannelse til officerer af B-linien.

(TKS)

185 gæstede Minestrygereskadren

Minestrygereskadren har holdt demonstrationssejlads. Eskadrechefen kunne i sin velkomsttale til 160 pårørende, der kom rejsende til Flådestation Korsør fra hele landet, rose sig af ud over et afvekslende program at have tilvejebragt det for årstiden allerbedste vejr - skyfrit, vindstille og ingen sø. Initiativet til demonstrationssejladsen var eskadrechefens, men besætningerne på de tre operative minestrygere bakkede ideen op ved med et flertal at stemme for den.

Programmet, der var udarbejdet af enhedernes menige talsmænd, bød på formationssejlads, demonstration af redningsmateriel, herunder helikopterbjærgning af personer fra gummiredningsflåde, sætning af mekanisk minestrygningsgrej med påfølgende detonation af en forankret krigsmine og servering af en forfriskning. Den egentlige sejlads med enhederne varede 4 timer og var det meste af tiden begunstiget af det fine vejr, hvilket i forbindelse med besætningernes iver for at vise alt, hvad de havde lært om bord, bevirkede at arrangementet blev meget vellykket.

Ud over de 160 pårørende havde eskadren inviteret personel fra flådestationen, marinedistriktet, Marinehjemmeværnet og Kvindeligt Marinekorps, hvorfra 25 gæster deltog. (MSE)

Indland kort

Chefen for Hæren med ledsagere besøgte den 27. september Flådestation Frederikshavn for at overvære en demonstration af og en orientering om Taktisk Træner.

Den 13. og 15. marts næste år holdes der en konference for militære skolechefer i Livorno, hver der bl.a. skal drøftes uddannelsesproblemer. Søværnet påregner at deltage med 3 repræsentanter, nemlig 2 fra Søværnets Officersskole og 1 fra Marinestaben.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har givet tilsagn om at ville købe et udstillingstelt for at øge Søværnets muligheder for at deltage i udenørsarrangementer. Teltet måler $6\frac{1}{2} \times 8$ m med en højde på $2\frac{1}{2}$ m koster omkring 20.000 kr. Det skal også kunne stilles til rådighed for andre.

NATOs stående Atlanterhavsstyrke STANAVFORLANT havde lidt færre om bord efter besøget i Danmark. 3 mand forlod den portugisiske fregat ALMAGHAES CORRERA i København og 2 i Frederikshavn. De har søgt asyl i Sverige. Desuden manglede den amerikanske destroyer BARLEY 2 mand ved afsejlingen. De er endnu ikke dukket op.

Det vesttyske forsøgsskib WALTHER VON LEDEBUR, der har en civil besætning på 28, aflægger to rutinebesøg på Flådestation København. Det første fandt sted i denne uge, det næste fra 23. oktober til 1. november.

Udland kort

Der er udarbejdet en alternativ plan for den svenske minekrydser ALVSNABBENS forestående langtogt til Sydamerika. Den aflyser de planlagte besøg i havnebyer i Chile, og det betyder, at der bliver en vis vandrationering om bord, fordi man skal være mere end 10 døgn i søen langs Chiles kyst.

Den første i en n/r serie på 8 fregatter til den engelske flåde, AMAZON, har indledt en længere række prøvesejladser. Den ventes først i operativ tjeneste næste år. Tre af de nye skibe bygges af Vosper Thornycroft, mens de fem andre bygges af Yarrow Shipbuilders.

Den norske kysteskadre har gennemført det årlige idrætsmesterskab i Narvik. Der deltog en snes skibe med en samlet besætning på 1.100 mand. I konkurrencerne deltog over 400. I forbindelse med arrangementet sejlede torpedobådene med interesseret ungdom.

Den vesttyske efterretningstjeneste gennemfører for tiden overraskende en offentlig rekrutteringskampagne. Den efterlyser i annoncer unge mennesker med fantasi og overbevisning om, at "også et demokrati må have tænder". Bundesnachrichtendienst (BND) har ca. 5.000 medarbejdere.

Finlands sidste fyrskib KEMI er reddet fra ophugning. Det overtages af Vrakholmens sjöfartsmuseum i Helsingfors og placeres ved siden af Finlands ældste isbryder TARMO.

Efter 7 måneders tjeneste forlader Prinsen af Wales fregatten MINERVA. Nu skal han på kursus for navigationsofficerer, hvorefter han i januar til-

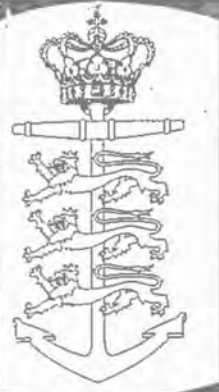
træder tjeneste om bord i en anden LEANDER-klasse fregat JUPITER i Det Fjerne Østen.

Den svenske flåde har sluttet mineeftersøgningen i Brofjorden. 25 kvadratkilometer vandområde er gennemgået med frømand og avanceret teknisk udstyr. Der blev fundet 4 sprængfarlige miner siden 7.maj, da arbejdet blev indledt.

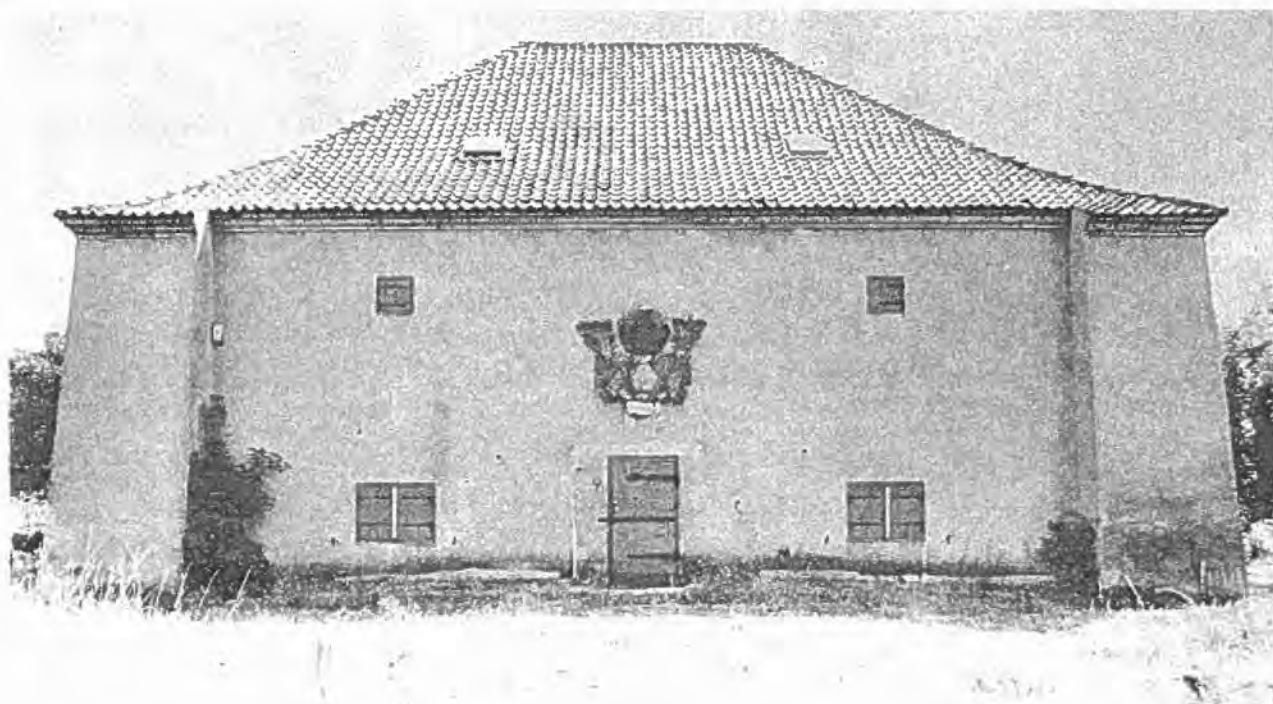
E B

A.Struckmann
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

De gamle krudtmagasiner sikres

De fredede bygninger i den såkaldte fristad Christiania har ofte været nævnt i forbindelse med den sidste tids presseomtale af forholdene på stedet. Flådestation København har nu ladet foretage en afspærring og sikring af Søværnets gamle krudtmagasiner, så de historisk værdifulde bygninger kan bevares. Disse krudtmagasiner, som er beliggende på Carls og Frederiks Bastioner, benyttes til lager for museumsting og andet, der bør bevares for eftertiden.

Krudttårnet på Carls Bastion er opført i 1690, et tilsvarende var i 1688 færdigt på Wilhelms Bastion. I 1686 bestemte Christian den Femte, at der skulle anbringes et krudtmagasin i 3 af de dengang nye bastioner, og et foreløbigt rids med tilhørende overslag blev udført af Hans Stenwinckel den yngre. I 1688 fik generalkommissariatet ordre til ufortøvet at lade det første bygge efter anvisning af den daværende kommandant i København og Kastellet, generalmajor Hans Schack. Huset skulle baseres på nævnte rids og bygges af holland-

ske mursten over en sokkel af "huggen kamp".

Det første blev færdigbygget samme år på Wilhelms Bastion og i 1690 fulgte et tilsvarende på Carls Bastion. Deres konstruktion følger i det store og hele Hans Stenwinckel, men hvem der har ansvaret for deres endelige udseende er uvist. Krudttårnet på Carls Bastion har mindre forbedringer efter erfaring fra det først byggede, og begge blev forsynet med Christian den Femtes navnetræk, udhugget i Sandstenskvader.

I Christian Elling og Viggo Sten Møller: Holmens Bygningshistorie 1680-1930 betegnes de to krudttårne som "mesterværker i barok militærarkitektur."

Det tredje af de oprindeligt påtænkte blev ikke opført, men i 1745 opførtes to henholdsvis på Frederiks og Charlotte Amalies Bastioner. Deres udseende er helt afvigende fra de første.

Billederne viser forsiden og bagsiden af krudttårnet på Carls Bastion.

(MAB)

Stor øst-interesse for NATO-øvelse

Under ledelse af chefen for de allierede flådestyrker i Østersøen udvikledes i perioden 3.-21. september NATO flådeøvelsen GOOD GRILL. Første fase af øvelsen fandt hovedsageligt sted i den vestlige del af Østersøen samt Sundet og Bælterne, medens sidste fase primært var koncentreret i Kattegat, Skagerak og Nordsøen.

I øvelsen deltog en tysk flådestyrke omfattende bl.a. fregatter, torpedobåde, ubåde og minestrygere samt en del hjælpeskibe og flådefly, enkelte norske torpedobåde samt "Standing Naval Forces Atlantic" (STANAVFORLANT), som i denne periode var sammensat af en hollandsk fregat VAN SPEIJK, en engelsk fregat LONDONDERRY, en amerikansk missiljager BARNEY, en tysk jager HESSEN og en portugisisk fregat ALMIRANTE MACALHAES CORREA.

Dansk deltagelse bestod af alle til rådighed og under kommando værende fregatter, korvetter, minelæggere, motortorpedobåde, ubåde og minestrygere, det vil sige fregatterne HERLUF TROLLE og PEDER SKRAM, korvetten BELLONA, minelæggerne SJÆLLAND, FALSTER, Langeland og LÅLAND, motortorpedobådene MAKRELEN, HAVKATTEN, GRIBREN, GLENTEN, SØRIDDEREN, SØBJØRNEN, SØHESTEN, SØLØVEN, ubådene DELFINEN og SPRINGEREN, minestrygerne GRØNSUND, ULVSSUND og AARØSUND, samt patruljefartøjerne HAVFRUEN og ROTA. Derudover deltog marine-distrikter med underlagte forter, radarstationer og fartøjer. Fra Flyvertaktisk Kommando deltog et stort antal fly fra forskellige flyvestationer.

Øvelsen blev gennemført under så realistiske forhold som muligt og gav deltagerne rig lejlighed til at øve det taktiske samarbejde mellem skibe af forskellige typer og nationalitet samt samarbejde mellem skibe og fly.

I lighed med tidligere tiltrak denne øvelse stor opmærksomhed fra Warszawapagt side. Ved øvelsens start udførtes de rutinemæssige østmagt-patruljer som følger: syd for Trelleborg af en sovjetisk T 43-klasse minestryger, mellem Møn og Rügen af et polsk POLNOCNY-klasse landgangsfartøj og i Fehmarn Bælt af en østtysk KRAKE-klasse minestryger. Straks efter øvelsens start indfandt der sig i øvelsesområdet et par særligt udrustede skibe, nemlig den sovjetiske ZOND og den østtyske HYDROGRAPH begge af den såkaldte OKEAN-klasse. Senere suppleredes disse skibe med et sovjetisk fartøj af en ny klasse, samt det sovjetiske skib OKEANOGRAPH, det polske BALTYK, og de østtyske METEOR og KOMET. De nævnte fartøjer fulgte i de forskellige områder øvelse GOOD GRILL's deltagere på ret nært hold, og da sidste fase primært fandt sted i Skagerak fulgte ZOND, OKEANOGRAPH og BALTYK med til dette område. Efter øvelsen reduceredes Warszawapagt-overvågningen af Østersøens vestlige del igen de rutinemæssige områder, syd for Trelleborg, Møn - Rügen samt Fehmarn Bælt.

(SOK)

Signal tjenesten rationaliseres

Forsvarsministeriets Rationaliseringsnævn har besluttet, at der skal forberedes en rationaliseringsundersøgelse af signal tjenesten i forsvaret. Nævnet besluttede samtidig, at undersøgelsen skulle indledes med en kortlægning af signal tjenestens organisation og drift, og at nævnet på dette grundlag senere træffer beslutning om, hvorledes den egentlige rationaliseringsundersøgelse skal gennemføres, og hvad den skal omfatte.

Kortlægningsopgaven er indledt. Den gennemføres i en arbejdsgruppe med kommandørkaptajn E.Skov-Jensen som formand. Gruppen skal udarbejde en detaljeret beskrivelse af de enkeltområder, en undersøgelse bør omfatte, og forslag til et arbejdsprogram. Arbejdet, som primært omfatter meldecentraler, signalcentre og permanente signalkontorer, udføres i snævert samarbejde med Forsvarsstabens Signalafdeling, og der er allerede truffet beslutning om, at de i signalafdelingen allerede gennemførte undersøgelser skal udnyttes.

Arbejdsgruppen påbegyndte arbejdet ved at udsende kortlægningsskema til samtlige større signalcentre m.fl. I tilslutning hertil har arbejdsgruppen aflagt orienteringsbesøg ved en række berørte myndigheder. Formålet med besøgene var at blive orienteret om organisationen og virksomheden ved den enkelte myndigheds signalcenter. Arbejdsgruppens plan er at aflevere sin rapport i november.

(MST)

Reorganisering af flådestationsordning

Projektgruppen vedrørende reorganisering af Søværnets flådestationsordning har afleveret 1. delrapport omfattende en kortlægning af flådestationernes nuværende organisation, opgaver og bemanning. Delrapporten blev behandlet i styringsgruppen den 25. september.

Projekt- og arbejdsgrupper er gået i gang med næste fase i arbejdet, der omfatter en vurdering af den nuværende flådestationsordning. Resultaterne af denne vurdering sammenfattes i 2. delrapport, der i hovedtræk vil indeholde en fremadrettet bedømmelse af forbedringsmuligheder, en opstilling af alternative forslag med de ønskede og uønskede konsekvenser for hver af disse samt en begrundet indstilling til styringsgruppen. 2. delrapport skal efter tidsplanen fremsendes til styringsgruppen den 15. oktober.

Det tidligere omtalte samarbejde med de implicerede personelorganisationer er nu etableret, idet Søværnets Samarbejdsudvalgs Kontaktudvalg har

udpeget en forbindelsesgruppe, der er bemyndiget til at behandle alle spørgsmål om styringsgruppens arbejdsopgaver. Forbindelsesgruppen er sammensat af 3 personelrepræsentanter, nemlig P.Broberg, formand for Søværnets Officersorganisation (B-linien), K.Nielsen, næstformand for Forsvarets Civil-Etat og L.Mortensen, næstformand for Fællesorganisationen af Søværnets civile Arbejdere.

Styringsgruppen og forbindelsesgruppen har holdt et indledende møde for drøftelse af procedureregler m.m. Næste møde holdes den 5. oktober, hvor bl.a. 1. delrapport vil blive behandlet.

På grund af sygdom eller kursusdeltagelse er der foretaget personeludskiftninger i arbejdsgruppe F. Materielmester F.H.Balzersen er afløst af overassistent K.Nielsen (begge Flådestation København) og kaptajnløjtnant J.Petersen af orlogskaptajn A.T.B.Jensen (begge Søværnets Materielkommando).

(MST)

Belysningsøvelse på VÆDDEREN

Inspektionsskibet VÆDDEREN har gennemført en belysningsøvelse med 51 mm lysraketen på en position 10 sømil nordvest for Færingehavn. Dagen før var der over alle grønlandske radiostationer udsendt en skydeorientering, for at eventuelle iagttagere ikke skulle tro, at der var en nødsituation.

Under øvelsen blev der afskudt 8 raketter, idet der øvedes dels belysning af et i forvejen kendt mål, dels afsøgning af et område. Lysraketten består af en drivraketen og en forpart. Raketten kan indstilles til at belyse på forskellige afstande. Selve drivladningen forbrænder på 1,2 sek., og når raketten er ude på den indstillede afstand, antændes og frigøres lyslegemet, hvorefter det daler ned mod overfladen i en faldskærm. Lyslegemet har en brændetid på ca. 70 sek.

Øvelsen viste, at lysraketten kan være en god hjælp under fiskeriinspektionen, idet der opnås ret god belysning af et overflademål, selv i diset vejr.

(VDRN)

Indland kort

København får et større amerikansk flådebesøg i denne måned. 11.-15. kommer destroyerne DALE, CONYNGHAM og ELMER MONTGOMERY med 1.000 mand om bord, 16.-20. kommer krydseren NEWPORT NEWS med 1.164 besætningsmedlemmer og 20.-23. besøger destroyerne R.E.BYRD og SARSFIELD København med 566 besætningsmedlemmer.

Inspektionsskibet VÆDDEREN bjærgede i foråret den færøske kutter ODDBJØRG. Kutteren er nu sunket i Haraldsund, men besætningen blev reddet af det færøske skib DAGSTJØRNAN. Forliset menes ikke at have indflydelse på Søværnets krav om bjærgeløn.

Ved Nakskov Marineforenings 60 årsdag overrakte Frode Holm foreningen en mini-hornmine, en nøjagtig kopi af en tysk mine fra 1.verdenskrig. Han fik den som tak for sit arbejde som minør, idet han fra 1914-18 var med til at uskadeliggøre 46 miner. Han fik 2 kr. pr.mine!

Orlogsmuseet har nu registreret over 9.000 beskrevne arkivalier og fotografier. Marinehistorisk registrator og billedsamlinger omfatter 35.500 henvisningskort, 5.300 fotografier og 11.500 avisudklip.

Søværnets udstilling medvirker den 8. og 9. oktober ved et skoleelevarrangement på Roskilde kaserne. 700 elever fra skoler i Roskilde-området vil få en grundig orientering om forsvaret.

Udland kort

Barrow-skibsværftet er i fuld gang med bygningen af den første nye missil-krydser til den engelske flåde. Det er INVINCIBLE, 16.000 t, der får en besætning på 1.000 mand. Det bliver verdens største skib med gasturbiner.

De svenske militære chefer er utilfredse med deres repræsentationstillæg på 2.000 sv.kr. om året. Selv om beløbet forhøjes med 100 kr. næste år, henviser de til, at f.eks. en biskop har mindst 7.500 kr. i repræsentationstillæg.

Den vesttyske flådes redningshelikoptere har i år haft 500 udrykninger og har reddet 226 mennesker. I flere tilfælde har man samarbejdet med Søværnets operative Kommando i Århus, oplyser flådekommandoen i Mejervig.

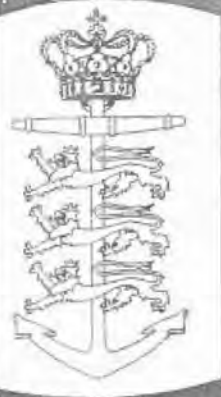
Vosper Thornycroft-værftet har leveret 2 hurtigsejlende patruljebåde til Kuwaits flåde. Ordren, der også omfattede reservedele, var på 260.000 pund.

Efter den nu fremlagte plan for den norske redningstjeneste skal der etableres to hoved-redningscentraler i Sola og Bodø med 54 underlagte centraler, og fire overordnede regionale fly-redningscentraler med 14 underlagte centraler. Redningscentralerne har repræsentanter for bl.a. forsvaret, lods- og havnevæsen og frivillige organisationer.

Det sovjetiske forskningsfartøj PROFESSOR DOBRYNIN er kommet til Kliningrad efter i samarbejde med det svenske fartøj STROMBUS at have kortlagt Østersøens bundforhold. Arbejdet skal resultere i marinegeologiske kort. Svenskerne er særligt interesseret i sand- og grusforekomster.

Karlskronaværftet er ved at klargøre isbryderne THULE og YMER, men man håber ikke, at der bliver brug for den 41 år gamle YMER, der skal erstattes med en ny isbryder næste år. Isbryderflåden består desuden af NJORD (1968), TOR (1963) og ODEN (1956). Alle isbryderne skal være klar 15. november.

Thastrup

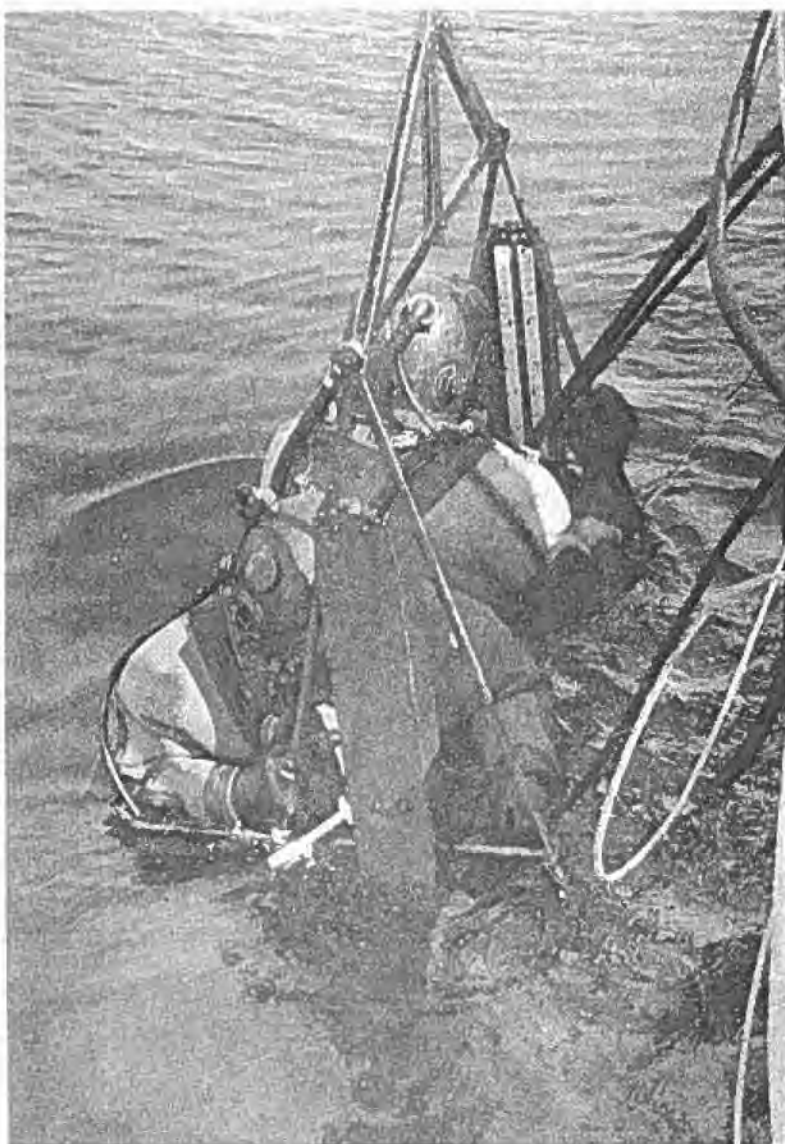
SØVÆRNS- ORIENTERING

LÆSØ som Dykkerskoleskib

Forsvarskommandoen har bestemt, at orlogskutteren LÆSØ - ved siden af almindelig distriktstjeneste - skal virke som dykkerskoleskib. Derfor er kutteren blevet permanent udrustet med dykkeluftbatterier, kompressorer og dykkecentral. Yderligere tilrigning med dekompressionstank, hejseanordning for hjelmdykkere og dykkerklokke for svømmedykkere vil finde sted, hver gang skibet skal anvendes til støtte for dykningsoperationer.

Sommerens dybvandstogt i Århus Bugt har vist, at LÆSØ dykketeknisk kan blive et godt skib. Komfort for eleverne har det skortet på; men i kraft af usædvanligt godt vejr er det lykkedes at afvikle de planlagte kurser for 60 mand.

Dykkerkursus Nyholm er glad for, at skibet viser sig teknisk egnet. Den manglende komfort bekymrer ikke, for sommerens togt regnes for det sidste dykketogt efter gammelt mønster.

For fremtiden vil de fleste skoledykninger foregå på dagsejladser fra dykkerskolen på Holmen, og sådan sejlad vil ikke kræve at der fra skibets side skal ydes ekstra underbringelsesforanstaltninger.

Nyt udstyr, blandt andet undervands-TV og blandingsgasapparat til dybdedykning, er under togtet blevet afprøvet med tilfredsstillende resultat.

Indretningen af LÆSØ som dykketender vil be-

tyde - at Søværnets dykkeuddannelse forbedres, - at den dykketekniske udvikling vil kunne følges ved praktiske forsøg, og - at Søværnet får et bedre dykkeberedskab end tidligere.

(VBS/SDS)

VÆDDEREN reddede atter kutter

Den 25. september om eftermiddagen, da inspektionsskibet VÆDDEREN befandt sig til ankers ud for Thorup Strand, observeredes kl. 1725 af udkiggen en nødraket. I observationsøjeblikket blæste en kuling fra NNE med op til 3 meter høje søer. Der blev øjeblikkelig slået alarm og letning begyndt. Kort tid efter observeredes en mindre gummiredningsflåde i det nu tiltagende mørke. For VÆDDERENS rutinerede gummibådsbesætning var det nu en hurtig sag med skibets gummibåd at bjærge den ene person, der var om bord samt dennes gummiredningsbåd.

Den opsamlede - en fiskeskipper fra Hanstholm - havde kun været 1½ time i flåden da hans første nødraket var blevet observeret af VÆDDEREN. Han fortalte, at hans 11 tons kutter JENS THOMSEN, som han var alene om bord i, var sprunget læk under forlægning fra Ringkøbing til Hanstholm. Kutteren var blevet forladt til ankers - men synkende - ca. 3 sømil fra VÆDDERENS nuværende position. Det besluttedes at forsøge at bjerge kutteren. Denne blev hurtigt lokaliseret, hvor efter helikopterens hejselænsepumpe blev overført. I løbet af kort tid var situationen under kontrol i kutteren, og bugsering kunne nu iværksættes. Selv om afstanden var kortest til Hanstholm, måtte kutteren på grund af det relativt hårde vejr bugseres for vejret til Thyborøn, hvorfra lods båden senere på aftenen overtog den bjærgede kutter.

JENS THOMSEN er den anden kutter i år, der af VÆDDEREN er blevet reddet fra at synke efter overførelse af den vandtætte og flydebare helikopter-lænsepumpe.
(VDRN)

Ny Grundbog for Orlogsgaster

Ved udgangen af september måned gik 1974-udgaven af Grundbog for Orlogsgaster i trykken. Der er foretaget en række mindre rettelser og tilføjelser i indholdet.

Planlægningen af en stærkt revideret 1975-udgave er påbegyndt. Det er i muligt omfang hensigten at gøre en større del af stoffet værnsfælles. Hæren og Flyvevåbnet vil erstatte de respektive grundbøger med en række hæfter, dækkende hvert sit emneområde. I Søværnet bevares grundbogen imidlertid som et samlet bind, mens indholdet vil blive opdelt på samme måde som de øvrige værns. Ved denne ændring tilstræbes bl.a. en billiggørelse af fremstillingen.

(MST)

2. Skoleskibsdivision besøger Helgoland

2. Skoleskibsdivision (SSD 2) bestående af bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og DRYADEN har aflagt rutinebesøg på øen Helgoland. Skipscheferne aflagde visit hos borgmesteren, og besætningerne havde lejlighed til at bese den "røde klippeø" samt foretage indkøb i øens forretninger, som sælger alle varer uden told og skat.

Næste morgen forlod divisionen øen og nåede efter 3 timers sejlads "Den Hever", indsejlingen til Husum. Herfra lodsede en lokal fiskeskipper skibene videre til Husum, hvor der skulle aflægges uofficielt besøg i anledning af "Den danske Uge". De danske skibe fik en festlig modtagelse ved an-

komsten til Husum havn, der var flagsmykket. Flere hundrede mennesker var mødt op for at tage imod, og to pigegardeorkestre gav opvisning på kajen. Skibscheferne aflagde besøg hos borgmesteren og formanden for borgerrepræsentationen i Husum, og disse aflagde genvisit om bord i HAVMANDEN ledsaget af borgmesteren i Esbjerg og frue, som var på besøg i anledning af "Den danske Uge".

Da vandstanden i Husum havn ved lavvande er ca. en meter mindre end bevogtningsfartøjernes dybgang, var skibene efter et par timers ophold nødt til at forlade havnen for at afsejle til Tønning, hvor Husum by havde arrangeret kajplads. Tønning ligger en snes kilometer syd for Husum, og herfra blev et meget omfattende program, udarbejdet af Husum by, nu afviklet. Der var arrangeret transport mellem Tønning og Husum, og programmet omfattede bl.a. udflugter til Gottorp Slot i Slesvig, til Ejderdæmningen, en heldagsudflugt til Hamburg samt et besøg på flyvestation Husum med efterfølgende "Ølaften" i flyvestationens officersmesse for alle vagtfrie fra de to besætninger. Der var desuden forskellige underholdningsarrangementer, hvoraf særlig skal fremhæves en særdeles fornøjelig danseaften arrangeret af Husum sejlkлуб.

Efter et vellykket og interessant besøg tog skoledivisionen efter 4 dages ophold afsked med Tønning og Husum og forlagde gennem Kielerkanalen til danske farvande. (SSD 2)

Svensk forsvar svækket

Den svenske forsvarschef, general Stig Synnergren, har fremlagt forsvarsplanen for den næste femårs-periode. Han siger, at med den ramme, som regeringen har anbefalet, kan forsvarets styrke ikke holdes på det niveau, som forsvarsplanen fra 1972 forudsatte.

Forsvarschefen mener, at Sveriges muligheder for at afværge en invasion stadig bliver mindre, og at der er behov for en omvurdering af forsvaret. Det gælder ikke mindst med hensyn til kompensationen for pris- og lønstigninger, der i dag følger netto-prisindekset, mens de virkelige omkostningsstigninger er meget større. Der er også risiko for, at industriens beskæftigelse ikke kan opretholdes i de sektorer, der er af vital betydning for forsvaret.

Planen nævner, at Warszawa-pagtens styrker er NATOs overlegne i det centrale og nordlige Europa. Det gælder ikke mindst flådestyrkerne i Østersøen.

Forsvarschefen gør opmærksom på mangler i hærens brigader og i kystartilleriet. Nedskæringerne i flyvevåbnet og flåden (jagerfly og ubåde) har begrænset mulighederne for at tilføje en angriber tab, før han når frem til

svensk territorium. De sidste års materielfornyelser har ikke været større, end at visse afdelingers funktioner blot har kunnet holdes på tidligere niveau. Samtidig er udviklingen udenlands fortsat, og det betyder, at en angriber har fået forøget operativ frihed.

For hærens vedkommende understreger forsvarschefen, at mindst halvdelen af de nuværende infanteribrigader bør opretholdes og moderniseres. Flåden bør snarest muligt tilføres patruljebåde. Udover de ordinære angrebsdivisioner, bør man også i krig kunne udnytte den division, der er afset til uddannelse i fredstid.

Planen viser, hvordan de civile personel-nedskæringer i de næste fem budgetår kan gennemføres. Gennemsnitligt bliver der 500 færre om året, så man slutter med godt 2.600 ansatte. (MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet har aflagt besøg på Søværnets Konstabelskole, hvor der blev givet en orientering om uddannelsen. Viceadmiralen overværede desuden undervisningen i enkelte fag.

Flådestation Frederikshavn får den 6. november besøg af 30 elever og instruktører fra Forsvarsakademiets officerskursus. De skal have en orientering om flådestationen og desuden besøge den taktiske træner.

Forsvarskommandoen har meddelt Socialforskningsinstituttet, at personelorganisationerne har givet tilsagn om at bistå ved undersøgelsen af konsekvenserne af personelreduktioner i forsvaret. De nødvendige nøglepersoner i Forsvarsstaben og værnstabene udpeges snarest, så undersøgelsens indledende fase kan iværksættes.

Inspektionsskibet VÆDDEREN udsejlede i august en distance på 3.479 sømil (eller distancen København og Skagen 23 gange), oplyser skibet. Man er alligevel bange for, at alle ikke helt har fattet dimensionen, for det tilføjes, at det også svarer til 214.896 rundetårne lagt i forlængelse af hinanden.

Flådestation Frederikshavn holder for første gang jagt på sine områder den 27. oktober. Man har indbudt 15 jægere blandt det militære og civile personel til at deltage i jagten. Der sluttet af med kritik på flådestationen.

Den nye forsvarsminister Orla Møller aflagde den 5. oktober besøg i Forsvarskommandoen, hvor forsvarschefen, værnscheferne og fagstabscheferne orienterede.

12 sekondløjtnanter af reserven (navigatorlinien) - udnævnt pr. 17. september - blev 8. oktober i Nyholms Hovedvagt fremstillet for Chefen for Søværnet af chefen for Søværnets Reserveofficersskole, kommandørkaptajn H.Johs.Jørgensen.

Udland kort

Adskillige mennesker mener at have set en undervandsbåd ved indsejlingen til Sölvesborg i sidste uge, men flåden tror ikke på det. Kommandørkaptajn Eric Ingers ved Sydkustens Örlogsbas i Karlskrona siger, at det er utænkeligt, at en ubåd skulle manøvrere i et så risikabelt farvand.

Det tyrkiske marineakademi har passeret sin 200 årsdag. Det er landets ældste universitet, der gennem tiderne har uddannet mange ledende personer, f.eks. admiral Fari Korutürk, der i april blev valgt til Tyrkiets præsident.

11 admiraler og generaler af Finlands 28 når pensionsalderen i det næste årstid. Det gælder bl.a. forsvarschefen, general K.O.Leinonen, og flådens chef, viceadmiral Jouko Pirhonen. Som ny flådechef nævnes kommodore J.Haapkylä eller kommodore S.O.Wikberg.

Oslo Militære Samfund har netop åbnet sin efterårsmøderække, hvor søforsvaret bliver hovedemnet. Selskabet, der fylder 150 år i 1975, mærker ingen mødetræthed. Der er mellem 100 og 150 medlemmer tilstede ved mandagsmøderne.

Den italienske marine er ved at forberede prøverne med hydrofoil-missilbåden P 420. Der lægges for tiden sidste hånd på udrustningen - der mangler nu kun at afslutte installationen Ozomat-missiludstyret.

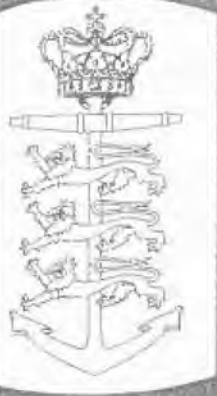
Det norske forsvarsministerium foreslår, at personel i militære fly får forbud mod alkoholnydelse 10 timer før tjeneste indledes. Det foreslås samtidig, at ministeriet får fuldmagt til at fastsætte tilsvarende bestemmelser for andre grupper i forsvaret.

En svensk værnepligtig, der havde kritiseret sine chefer ved meddelelser på tjenestestedets opslagstavler, blev ved underretten idømt 10 dages arrest for lydighedsnægtelse og forargelig optræden. Nu har landsretten mildnet dommen til dagbøder for lydighedsnægtelsen, men frikendt ham for det forargelige, da "det med de værnepligtiges muligheder i dag for debat, ikke kan være forargeligt at sætte sådanne opslag op."

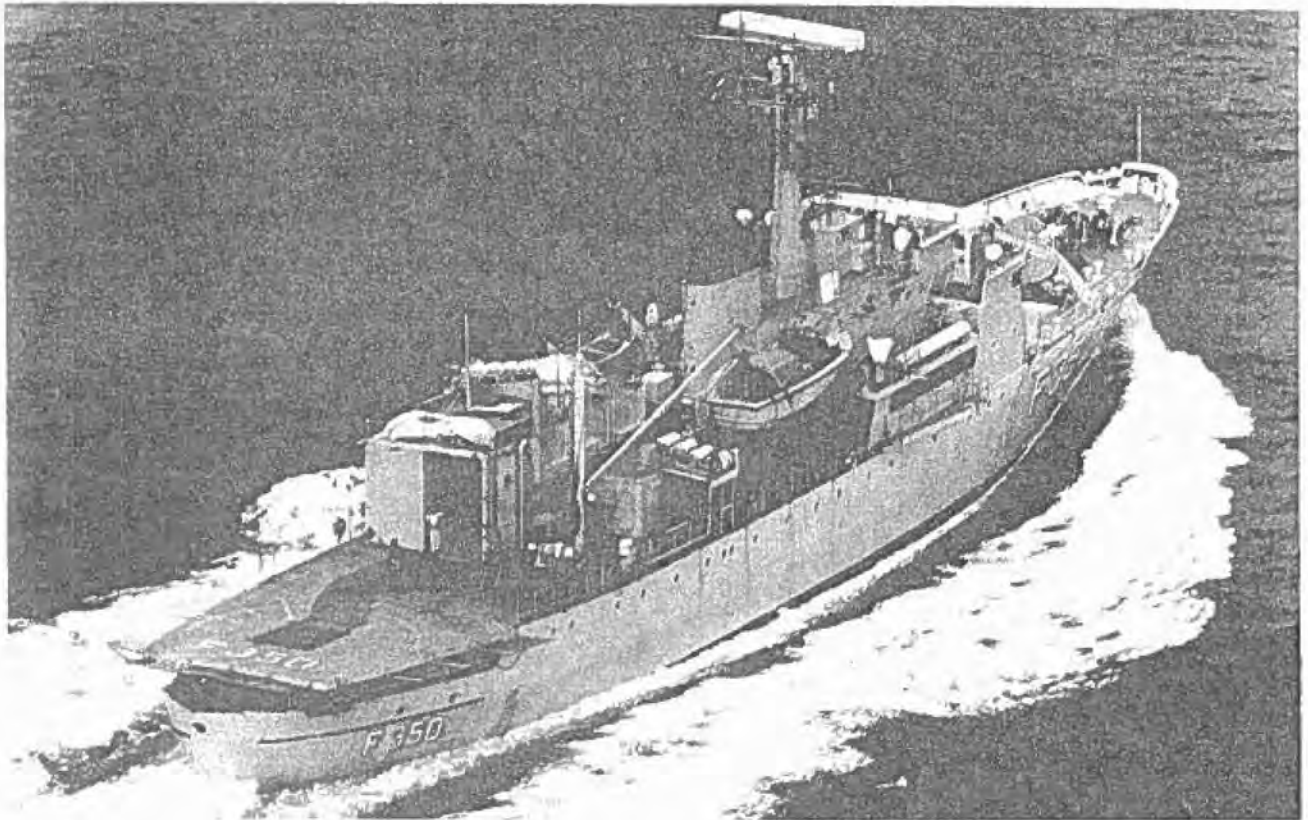
Det sovjetiske forskningsskib PROFESSOR SUBOV er kommet til Leningrad fra Antarktis, hvor det hjalp ekspeditionsskibet OB fri af ismasserne. OB ventes også snart til Leningrad.

Den vesttyske forsvarschef, admiral A.Zimmermann, har været på besøg i Norge som genvisit for den norske forsvarschefs besøg i Vesttyskland. Zimmermann besøgte en række tjenestesteder i Sydnorge og overværede nogle øvelser.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

INGOLF fandt farlig granat

Inspektionsskibet INGOLF har siden slutningen af august haft fiskeri-inspektion og stationstjeneste på Færøerne. Under weekend-ophold i Sørvåg var en del af besætningen på tur til den nærliggende fjeldsø Fjeldvandet. Turen gik bl.a. over et område, der under sidste verdenskrig blev brugt som øvelses-terræn for engelske soldater, der var stationeret på Færøerne. Her opdagede skibets tømrer en granat, som regnen havde skyllet fri af jorden.

INGOLFs våbenkontrolløfter, som også deltog i fjeldturen, identificerede granaten som værende en engelsk mortargranat. Den var afskudt, men forsaget. Skibet underrettede Færøernes Kommando og sysselmanden i Sørvåg om fundet, og man tilbød at bortsprænge granaten. Det skete næste dag. Granaten med en 227 g trotylladning blev bortsprængt af våbenkontrolløfteren og signalofficeren. Sysselmanden takkede for assistancen og inviterede på kaffe.

SØBJØRNEN vandt torpedoskydek konkurrencen

Torpedobådseskadren har afsluttet torpedoskydek konkurrencen for 1973. På grund af dårligt vejr blev det i år nødvendigt også at benytte den afsatte reserveuge, således at konkurrencen blev delt i to halvdele, afviklet henholdsvis 20.-24 august og 24.-27. september i farvandet nord for Sjælland.

Skydningerne blev for første gang udført efter nye konkurrenceregler, der tilstræber at bringe situationen i hvert enkelt løb så tæt på virkeligheden som muligt. Målskibe var fregatten PEDER SKRAM samt korvetten BELLONA, og den skydende båds startposition lå på ca. 15 sømils afstand. På et givet signal startede målskibet med at sejle ad en forudbestemt rute, og det gjaldt for den skydende båd hurtigst muligt at komme på skudhold og så væk igen.

Pointsberegningen var lavet efter samme system som indkomstskatten: Jo mindre skudafstand, jo flere strafpoints, stigende progressivt. Torpedoerne blev fulgt op af andre torpedobåde samt en helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste og blev efter udløbet afleveret til depotskibet for at blive klargjort til næste skud. Hver båd skulle skyde tre serier á to torpedoer.

Konkurrencen blev meget spændende dels, fordi reglerne og det dårlige vejr stillede ekstra store krav til besætning og materiel, dels fordi førerstillingen skiftede adskillige gange. Efter første halvdel førte GRIBBEN, men den endelige vinder blev SØBJØRNEN, med GRIBBEN på andenpladsen; desværre havde SØBJØRNEN for få points til pengepræmie. At der var hård kamp til det sidste kan ses af, at det afgørende og vindende skud først faldt i konkurrencens sidste løb.

(TBE)

69 mine-udrykninger

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold havde i juli kvartal 21 udrykninger. De omfattede bl.a. 11 franske markører, 2 røgsignaler, 1 røgbøje, 18 nødraketter, 4 strømbøjer, 1 redningsblus, 1 minestrygningsflyder, 2 tyske kasseminer, 4 cementpontoner til tømmerflåde, 1 torpedo-agterrum, 1 fransk signalbombe, 6.000 stk. håndvåbenammunition, 30 gaspatroner, 1 fransk bjærgemærksblus, 1 russisk ubådsblus, 12 tyske alarmblus og 20 fly-lysbøjer.

Holdet kørte 3.251 km og sejlede desuden et antal sømil med orlogskuttere.

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold havde i samme periode 48 udrykninger, hvoraf 37 efter farlige og 11 efter ufarlige genstande.

Udrykningerne omfattede bl.a. 3 hornminer, 2 stokminer, 1 torpedo, 20 signalblus, 5 nødraketter, 3 faldskærmsblus, 1 redningsraket, 1 attrapmine, 3 sonarbøjer, 1 mineanker, 3 topplader til mineankre og 1 mineskal.

Holdet kørte 8.885 km og har også sejlet et antal sømil med orlogskutere.
(FLS FRH)

Søkortkonference i Stockholm

"The North Sea Hydrographic Commission" har holdt sin 8.kongres i Stockholm. I organisationen indgår repræsentanter for søkortinstitutionerne omkring Nordsøen, og der var deltagere fra Holland, England, Vesttyskland, Danmark, Norge og Sverige. Desuden havde Belgien sendt en observatør. Den danske deltager var direktøren for Søkortarkivet K.Kærgård.

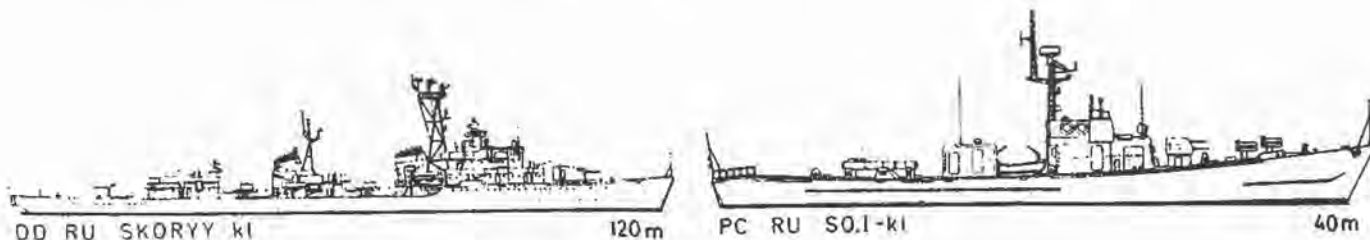
Konferencen behandlede bl.a. søopmåling og vrageftersøgning i de farvandsområder, der befærdes af de tunge søtransporter fra Kanalen til havne i Nordsøen; dette har været et af hovedspørgsmålene siden organisationens start i 1963. Desuden diskuteredes udgivelse af en serie internationale søkort, automatisering af kartografi og søopmåling, udvikling af nye instrumenter og metoder samt principperne for inddeling af ansvarsområder for navigationsadvarsler pr. radio.

Deltagerne var på studiebesøg på opmålingsfartøjerne JOHAN MÅNSSON og GUSTAV AF KLINT samt på den svenske søkortafdeling og sjöbefälsskolan i Härnösand.
(SKA)

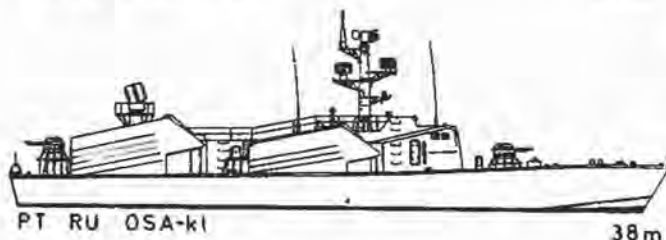
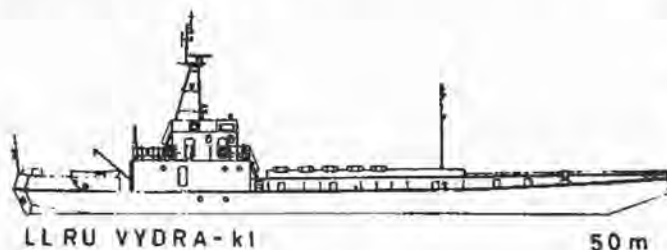
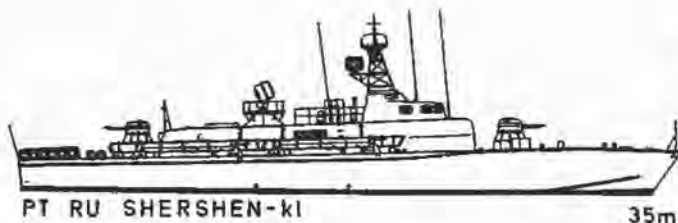
Ægyptens, Syriens og Israels flådestyrker

Blandt de stridende parter i Mellemøsten har Ægypten den talmæssigt største flåde. Den består af 5 destroyere, 3 fregatter, 12 patruljefartøjer, 12 ubåde, 14 amfibiefartøjer, 18 missil-både, 36 torpedobåde, 10 minestrygere, 2 kyst-minestrygere og 6 hjælpefartøjer.

Af destroyerne er 4 tidligere sovjetiske (SKORY), nemlig AL NASSER, AL ZAFR, DAMIET og SUEZ samt 1 tidligere britisk (ZENITH) EL FATEH.

De tre fregatter er tidligere britiske (WHIMBREL) TARIK, (SPEY) RASHID og (COTTESMORE) PORT SAID. De 12 patruljefartøjer er tidligere sovjetiske (SO-1) og det samme gælder ubådene, nemlig 6 af R- og 6 af W-klassen.

Også hovedparten af de mindre enheder skyldes sovjetiske leverancer. Amfibiebådene er af VYDRA- (10) og SMB 1-klassen (4), missilbådene af OSA- (12) og KOMAR-klassen (6), torpedobådene af SHERSHEN- (6) og P 6-klassen, hvortil kommer 6 tidligere jugoslaviske både overtaget i 1956. Minestrygerne er alle tidligere sovjetiske, nemlig T 43- (6), YURKA- (4) og T 301-klassen (2). Blandt hjælpeskibene er 4 tidligere OKHTENSKY-klasse og 1 tidligere britisk (MALLOW). Den samlede personelstyrke er omkring 15.000 (fredsforhold), heri inkluderet kystvagten. Reserven antages at udgøre 14.000 mand.

Syriens flåde er hurtigt talt. Den omfatter 2 tidligere sovjetiske missilbåde af OSA- og 6 af KOMAR-klassen, 17 torpedobåde af P 4-klassen og 2 minestrygere - HITINE og YARMOUK - af T 43-klassen. Desuden råder man over 3 gamle franske torpedobåde af CH-klassen overtaget i 1962, nemlig ABABEB IBN NEFEH (CH 10), ABDULLAH IBN ARISSI (CH 19) og TAREK IBN ZAYED (CH 130), men de er næppe i tjeneste. Den samlede personelstyrke under fredsforhold er ca. 2.000 mand med ca. 3.500 i reserven.

Israels flåde lægger vægten på lette, hurtige enheder. Flåden har to ubåde, LEVIATHAN og DOLPHIN (ex.br.T-kl.), hvortil kommer 3 under bygning i England; man har netop bestilt Vickers SLAM-missilsystem til dem. Der rådes over 6 missilbåde af den nye SAAR IV-klasse, hvoraf kun den første, RESHEF, søsat i år, er i tjeneste samt 12 franskbyggede både af den ældre SAAR-klasse, 9 torpedobåde af OPHIR- (3) og AYAH-klasserne (6) samt 30 patruljebåde fordelt på 5 klasser, der er bygget henholdsvis i Vesttyskland, Japan, USA og England. Desuden er der 9 landgangsfartøjer af ASH- (3), LC- (3) og LCM-klassen (3) plus nogle hjælpeskibe. Personelstyrken opgives til godt 4.000 (fredsforhold). Der indgår desuden et marineinfanteri på 300 mand i fredsstyrken.

RESHEF- og SAAR-klassen er udstyret med GABRIEL-missiler. Vort billede viser RESHEF på prøvesejlads. (MST)

Inspektion af Kadetskibet

Under Chefen for Søværnets inspektion af kadetskibet d. 26. september holdtes evoleringsøvelse med deltagelse af 1.minelæggerdivision.

Billedet viser (fra højre) minelæggerne FYEN, SJÆLLAND og FALSTER.

(MST)

Indland kort

Ved Forsvarets Kursusinstitution, Marinestation Lynæs, påregnes der i perioden 21.-23. november holdt et chefsseminar. Formålet med kurset, der får ca. 40 deltagere, er at orientere om Søværnets indpasning i forsvarsforliget.

Chefen for Forsvarsstaben, general K.Jørgensen, har indviet en 3-hul-
lers golftræningsbane i Vedbæk. Den kan bruges af civilt og militært personel
og er blevet til på initiativ af medlemmer af Søværnets Idrætsforening.
Banen er den første af sin art i forsvaret.

Søværnets heraldiske Arbejdsgruppe har færdigbehandlet et forslag til
uddannelsestegn for undervandsbådsuddannet personel. Forslaget er godkendt
af Chefen for Søværnet og vil blive sendt til uniformsudvalget, der står for
mærkets fremstilling.

På Flådestation Frederikshavns samarbejdsudvalgsmøde blev det lovet,
at der snarest vil blive indkaldt til et møde, hvor der vil blive givet en
orientering om den aktuelle og fremtidige personelsituation vedrørende ren-
gøringsassistenterne. De havde fremsat ønske om erstatning for den afgang,
der har været, men det kan ikke opfyldes.

I Søværnsorientering nr. 35/73 blev der bragt en omtale af Søværnets
gamle krudtmagasiner. De to billeder viste imidlertid ikke - som nævnt - for-
og bagsiden af krudttårnet på Carls Bastion, men derimod forsiden af hen-
holdsvis Carls og Frederiks krudttårne.

Udland kort

5 af den 30 mand store besætning på den græske torpedobåd VELOS, der
under en NATO-øvelse i Middelhavet hoppede af og fik politisk asyl i Italien,
har søgt om opholdstilladelse i Norge. De har endnu ikke fået svar på ansøg-
ningen.

Den svenske søfartsstyrelse vil ikke sælge det udrangerede fyrskib nr.
8 for 10.400 sv.kr. Tilbuddet var det højeste, der blev budt, men det findes
for lavt. Det sidst udrangerede fyrskib blev solgt for 40.000 sv.kr.

Det sovjetiske forsvarsministeriums blad, Krasnaja Svesda, kritiserer
den Vesteuropæiske Unions beslutning om at tillade Vesttyskland at bygge
indtil 1.800 t. Det står i modstrid med afspændingen i Europa, skriver bladet.

Den britiske flådes nye opmålingsskib HERALD er blevet søsat ved Leith-skibsværft. Det nye skib, der er baseret på den tidligere HECLA-klasse, er på 3.000 t og får en besætning på 127.

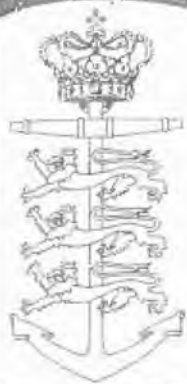
I Karlskrona er der indledt en forsøgsperiode med sammenlægning af forswarets læge- og sanitetstjeneste. Hærens værnepligtige henvises til flådens sygehus, mens hærens sygehus skal stå i beredskab. Forsøgsperioden skal vare et år, hvorefter erfaringerne skal analyseres.

Sovjetinstitutet for kemisk fysik i Moskva arbejder med fremstilling af kemiske skyer, der kan bringes til at eksplodere over et kampområde eller skibe, oplyser amerikanske kilder. Det tilføjes, at lignende forskningsarbejde foregår i den amerikanske hær og flåde.

Vosper-Thornycroft har søsat den første af seks patruljebåde af CONSTITUCION-klassen til Venezuelas flåde. Tre får konventionel bevæbning, mens tre udstyres med Otomat-missiler. Kontrakten med Vosper er på 6 mio. pund.

Den hidtil største oceanografiske undersøgelse i Nordsøen er i gang. Der deltager 22 skibe, og der er udlagt 90 strømmålere og 3 automatiske målebøjer. Undersøgelsen, der har til formål at klarlægge tidevandets virkninger, er britisk ledet, men der er deltagere fra mange lande med.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Farvel til HJÆLPEREN

Det 30 år gamle depotskib HJÆLPEREN strøg for sidste gang kommando den 12.oktober, efter at have tjent Søværnet i mere end 20 år.

HJÆLPEREN blev bygget i 1945 i Houston, USA, som landgangsfartøj LSM 500 (Landing Ship Medium No 500). I perioden 1952-53 blev landgangsfartøjet ombygget til depotskib for torpedobåde på Naval Dockyard i Charleston for den 13.maj 1953, som led i den amerikanske våbenhjælp, at blive overdraget til det danske søværn. Fra samme dag var skibet under dansk flag, med dansk besætning og med daværende orlogskaptajn A.C.Struckmann som chef. Efter en "SHAKE-DOWN"-periode sejlede det til Danmark, hvor det blev underlagt torpedobådsafdelingen for at gøre tjeneste som depotskib for torpedobådene - sidst under kommando af orlogskaptajn R.T.J.Jensen.

I første række tjente depotskibet som sejlende forsyningsbase. Om bord

fandtes værksteder og lagre for reparation og vedligeholdelse af såvel diesel- som gasbåde, mulighed for bispisning og underbringelse samt bade-faciliteter for torpedobådsbesætningerne. Endvidere fandtes mulighed for forsyning af torpedobådene med olie, vand, proviant, torpedoer, ammunition m.v. Endelig anvendtes HJÆLPEREN som målskib ved torpedoskydninger, hvor under den, i sammenligning med andre landes depotskibe, ofte viste sig at være den hurtigste til bjærgning, afblæsning og klargøring af torpedoerne.

Det var med vemod, at Torpedobådseskadren sagde farvel til det tro-faste skib HJÆLPEREN, som ikke umiddelbart afløses af et andet depotskib. I en overgangsperiode må torpedobådene primært forlade sig på støtte på eskadrens mobile landbase (MOBA) og i øvrigt søge støtte fra andre eskadrer. På længere sigt forventes depotskibsbehovet løst i samarbejde med Under-vandsbådseskadren.

Søværnet har igennem de sidste århundreder haft flere enheder med det stolte navn HJÆLPEREN. Den første i rækken var skytsskibet HJÆLPEREN (1715-35) som i 1716 indgik i viceadmirall Gabells eskadre under kommando af Tordenskjold. Senere samme år indgik HJÆLPEREN i Tordenskjolds eskadre ved Dynekilden under kommando af Capt.Lt.Lemvig sammen med søsterskibet ARCA NOE og fregatten HVIDE ØRN, sidstnævnte med Capt. Tordenskjold som chef. Den på formiddagen den 8.juli skiftede Tordenskjold og Lemvig skibe, og fra HJÆLPEREN vandt Tordenskjold sin første sejr. Efter træningen ved Dyne-kilden indgik skytsskibet i Tordenskjolds Nordsøeskadre, med hvilken han åbnede angrebet ved Strømstad dog uden at vente på sin artilleristisk stærkeste enhed HJÆLPEREN. Dette viste sig snart at blive skæbnesvangert. Tordenskjold blev selv ramt og gav siden ordre til retræte.

Nummer 2 i rækken var fregatten HJÆLPEREN (1787-1806), bygget på Bodenhoffs Plads. Denne fregat var den 2. april 1801, under kommando af Prlt.Lillienskjold, på plads ved Kongedybet, men blev ved træningen kraftigt beskydt af engelske fregatter, hvor efter den til sidst søgte indenfor Stubben. Den blev solgt og ophugget i 1806.

Mineskibet HJÆLPEREN (1890-1923) var nummer 3. Fra 1.august 1914, ved etableringen af sikringsstyrken, indgik HJÆLPEREN i 2.eskadre. Den 2. ok-tober 1923 udgik den af flådens tal.

I Torpedobådseskadren håber man en skønne dag at se en femte HJÆLPEREN, der som det gode navn så rigtigt udtrykker, kan yde den støtte og hjælp, som selv store, moderne torpedobåde har behov for. (TBE)

BELLONA sejlede 43825 sømil

Korvetten BELLONA siger i et indlæg, at efter inspektionsskibet VÆDDERENS omtale i Søværnsorientering af messe A og Bs "bruttotonnage", ville det være ret besnærende for BELLONA at tage denne udfordring op, da man sikkert ville vise sig at være en værdig modstander. BELLONA vil dog gerne udfordre på anden vis i Søværnsorientering.

Korvetten havde den 14. oktober været under kommando i 2 år. I denne periode er der tilbagelagt en distance på ikke mindre end 43.825 sømil, heraf 8.800 sømil i april kvartal i år. Når man så betænker, at det drejer sig om en 17 år gammel dame, og at hun bestemt ikke har været forskånet for maskinhavarier - der hovedsageligt er blevet udbedret ved skibets egen foranstaltning - samt at civilundervisningsperioder og leavex optager ca. 7½ måned om året, må det erkendes, at hun har sejlet bravt for at opnå en distance, der svarer til to gange jorden rundt.

Det kan endvidere nævnes, at korvetten aldrig har meldt fra ved nogen form for sømilitær aktivitet på havet, tilføjer BELLONA.

(BELL)

Samarbejde for lokaludvalg

Medlemmer af Søværnets lokaludvalg har været samlet til et seminar på Forsvarets Kursusinstitution Lynæs. Det var arrangeret ved Chefen for Søværnets foranstaltning, og emnet var orientering om uddannelse i samarbejde for lokaludvalg. Deltagerne søgte at finde ud af, hvilke behov og muligheder der findes for uddannelse af lokaludvalgsmedlemmer og suppleanter.

De 36 deltagere arbejdede fordelt i grupper, og selv om formålet ikke var at udarbejde et fast kursusprogram, opnåedes der dog enighed om visse generelle ønsker. Der var et udtalt ønske om mere uddannelse. Dette spørgsmål vil nu blive taget op til behandling hos Chefen for Søværnet.

(MST)

Julen nærmer sig

Søværnets Materielkommando, Forsyningsafdelingen, har som sædvanlig sat en juleskål i ordre. Skålene fremstilles også i år af Den kongelige Porcelainsfabrik i to udgaver, en i porcelain til 10 kr. og en i fajance til 11 kr. incl.MOMS.

Ligesom sidste år sætter fabrikken for at dække mulige fejlbrændinger ca. 3% flere skåle i produktion, end ordren lyder på, og har betinget sig, at det eventuelle overskydende antal aftages til samme pris. Det betyder, at tjenestestederne må være indstillet på eventuelt at skulle aftage op til 3% flere skåle end bestilt. Bestillinger skal være fabrikken i hænde senest 1.november.

(MST)

200 færre stillinger i norsk forsvar

Forslaget til det norske forsvarsbudget viser for fjerde år i træk en svækkelse af bevillingerne. Budgettet er på 3.748 mio. n. kr., men af stigningen på 260 mio. kr. er kun 39,3 mio. en reel forøgelse. Resten skyldes

pris- og lønstigninger. Der kalkuleres med forøget byggevirkksomhed, men med den laveste reelle stigning i mange år har man måttet nedskære midlerne til nyanskaffelser. I forsvarrets langtidsplan er der regnet med en stigning på 2,5% hvert år, men den bliver næste år kun på 1%.

Forsvarsministeriet foreslår, at der bevilges 653 mio. kr. til nyt materiel. Til hæren er opført 270 mio. De vigtigste anskaffelser er kommunikationsudstyr, panservåben og nyt ildledelsesmateriel produceret i Norge. I søværnet går det meste af de foreslåede 155 mio. til missil-projekter, modernisering af ubåde og kystartilleri. Flyvevåbnet får 202 mio., som navnlig afses til levering af jagerfly fra Canada og modernisering af udrustning. Hovedparten af forsvarrets materiel, må man i dag regne med, skal bruges i en 20 års periode, hvilket er mere end oprindeligt bestemt. Det betyder, at nyanskaffelser må baseres på en fremtidsrettet teknologi.

For at begrænse personeludgifterne har forsvarschefen foreslået, at man i næste 5 års periode sigter på at spare 200 stillinger. Det skal hovedsageligt ske ved centrale stabe og institutioner. For det kommende år foreslås sparet 45 stillinger. I fjor var personelsituationen for befalingsmænd betænkelig. Nu har det totale personeltal stabiliseret sig, men antallet af befalingsmænd falder stadig. Nedgangen kompenseres med en forøgelse af civilt ansatte. Der er sat en del i gang for at bedre personelsituationen, men det har virket for kort til, at man kan vurdere det. Et udvalg skal nu se nærmere på den nye befalingsmandsordning. Forsvaret tæller nu 23.913, og i budgettet regnes med næsten det samme tal.

Der er fortsat for lidt søgning til skoler og kursus, som giver grundlæggende befalingsmandsuddannelse. Der skal sættes ind for at effektivisere information og oplysning til den uddannelsessøgende ungdom. Bevillingen til velfærdstjeneste øges med 300.000 kr. til 10.6 mio. kr., men derimod er bevillingen til civiluddannelse på 15,8 mio.kr. noget mindre end i år. Det siges, at civiluddannelsen i forsvaret synes at have nået sit maksimale omfang.

(MST)

Indland kort

Inspektionsskibet FYLLA har opbragt en norsk laksekutter for ulovligt fiskeri inden for den grønlandske 12-mile grænse ved Holsteinsborg. Skipperen accepterede en bøde på 60.000 kr., men fangsten til en værdi af 400.000 kr. blev ikke konfiskeret, da retten godtog påstanden om, at den var fisket uden for grænsen.

Chefen for STANAVFORLANT, commodore J.H.W.Wevers, har sendt Flådestation Frederikshavn en tak for den service, skibene modtog fra flådestationen under øvelse Good Grill.

Flådestation Københavns Forsyningsafdeling ekspederede den 17. september ud-/indleveringsseddel nr.100.000. Sidste år nåede rekvisitionssektionen først dette tal den 2.november.

Dronningen og Prins Henrik aflægger besøg i Forsvarskommandoen i Vedbæk den 8.november. Det er Dronningens første besøg i Forsvarskommandoen. Der vil bl.a. være omvisning og blive givet en orientering.

Efter ønske fra Forsvarets Gymnastik- og Idrætsinspektion stilles Søværnets Tamburkorps til rådighed under verdensmesterskaberne i militær femkamp i august næste år.

To overkonstabler fra Søværnets Frømandskorps deltager for tiden i et tre ugers kursus ved den engelske flåde. Det omfatter to ugers teori og en uges øvelser. Frømandskorpsen har tidligere haft elever på engelske kursus, ligesom der har været britiske elever på danske kursus.

Udland kort

Den norske marine har ikke nøjagtigt kunnet fastsætte datoen for modtagelsen af den første torpedobåd RAP for 100 år siden, men nu er man blevet enige om at markere dagen den 21. november. Det sker ved en festlighed i Bergen, hvortil bl.a. Kongen og Kronprinsen ventes.

Den vesttyske marine venter at være klar til at indsætte de første redningshelikoptere af typen Seaking MK-41 fra april næste år. Der er bestilt 22 til en pris af 5 mio. D-mark pr. stk. De første piloter er for tiden under uddannelse på Royal Navys helikopterskole i Cornwall.

Den tredje svenske torpedobåd i SPICA II-klassen, T 33 NORRTALJE, er blevet navngivet i Karlskronas orlogshavn. Det skete i overværelse af bl.a. chefen for marinen, viceadmiral Bengt Lundvall.

Fem besætningsmedlemmer om bord i den amerikanske krydser NEWPORT NEWS blev lettere såret under affyring af en salutkanon, da skibet for nylig sejlede ind til Oslo. Årsagen til uheldet kendes endnu ikke.

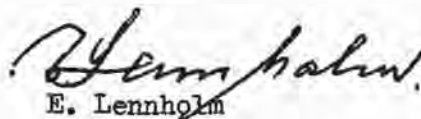
Den vesttyske forsvarsminister Georg Leber siger, at man må være indstillet på en gradvis formindskelse af USAs styrker i Vesttyskland. Det er årsagen til, at man har anmodet om tilladelse til at bygge ubåde på 1.800 t, der også kan operere i den dybere del af Nordsøen. I 1954 måtte der bygges ubåde på 450 t, men i 1960 blev grænsen øget til 600 t.

Det igangværende havnebyggeri i Gdansk vil betyde, at byen får Østersøens største havn. Den kan tage skibe på op til 150.000 t og skal efter fire års byggearbejde stå færdig om et års tid.

Den britiske flåde har fået ordre til at holde skærpet øje med farvandet udfor Scapa Flow, hvor slagskibet ROYAL OAK blev torpederet af en tysk ubåd i sidste krig. Der ligger også vrag af andre orlogsskibe, som man har mistanke om bliver plyndret af frømand.

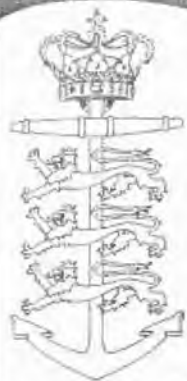
Sovjet har søsat sin anden atomdrevne isbryder ARKTIKA, der nu udrustes ved det baltiske skibsværft i Leningrad. Skibet, der er 140 m langt og 30 m bredt, vil praktisk talt kunne sejle enhver distance uden at anløbe havn, siges det.

E B

E. Lennholm
Kommandør

Stabschef ved Chefen for Søværnet

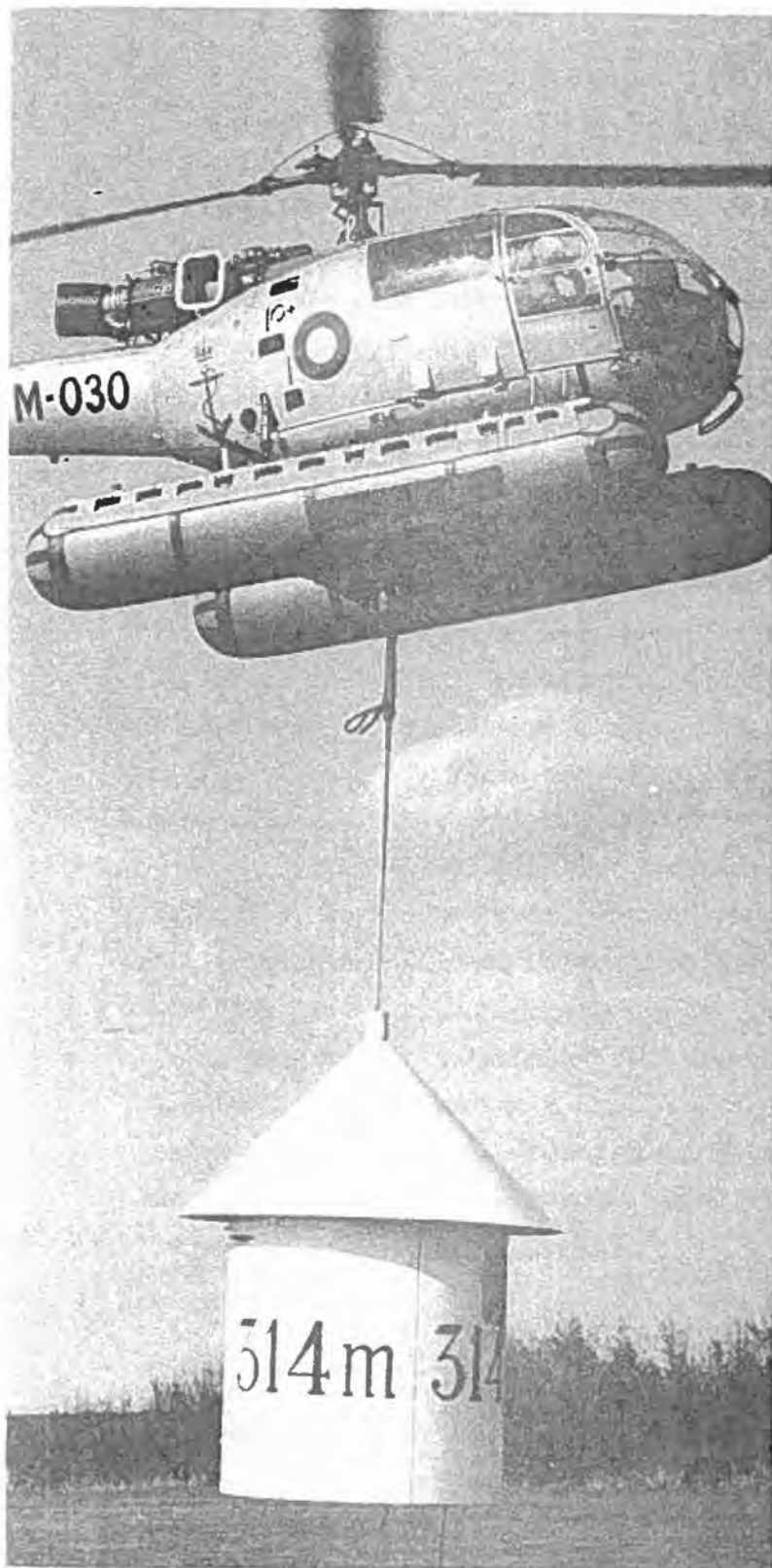
SØVÆRNS- ORIENTERING

14 tons beton gennem luften

Søværnets Flyvetjeneste har efter anmodning fra Farvandsdirektoratet fløjet 40 læs beton - det svarer til 14 tons - fra Artilleriskolen Sjællands Odde til Snekkeløbet, hvor det skulle bruges til fundamentering af redningsbåken på Sjællands Rev. Flyvningen blev gennemført som et led i det årlige træningsprogram.

Redningsbåken blev bygget i 1834 til hjælp for skibbrudne, og den var forsynet med mad, drikkevarer og tæpper. På grund af vind og vejrs ødelæggelsen blev båken repareret for en snes år siden, og den har siden været

adskillige måneder og blive yderst bekosteligt, da besejlingsforholdene er vanskelige og kræver særdeles gode vejrforhold. Desuden tillader betonafbindingstiden ikke bådtransport.

nedlagt et år. Søfartskredse har imidlertid ønsket, at båken blev vedligeholdt, og det var årsagen til Farvandsdirektoratets anmodning om bistand, da båken igen var stærkt medtaget.

Operationen blev afsluttet med udflyvning af et hus, der blev anbragt præcist på toppen, som billederne viser. Huset er en helt ny type, som direktoratet selv har konstrueret, og som bygges af Ejvinds Bådebyggeri ved Svendborg. Huset er fremstillet af glasfiber af næsten ubegrænset holdbarhed. Det kan skilles ad i elementer og kan bruges til mange formål, f.eks. også til top på fyrtårne, hvor der i så fald indskydes en linsesektion. I årets løb er der anbragt sådanne toppe på fyrtårne i Storebælt. Huset er to meter i diameter, og der kan være fire mand i det. Det er forsynet med nødproviant og -udstyr, og der findes opvarmningsmuligheder. Adgangen sker gennem en stige på siden af soklen. Der findes en flagstang, hvor nødstedte kan sætte signal om hjælp.

Farvandsdirektoratet har over for Søværnets operative Kommando oplyst, at hvis transporten skulle udføres med båd, ville det tage

(SVF)

Trivsel på arbejdspladsen

I lighed med, hvad der har været tilfældet i de to foregående år, har Søværnets Specialskole også i år holdt en "trivselstur" for det civile personel ved specialskolerne og de 12 underlagte kursus i Københavnsområdet.

Hvem der oprindeligt har været ophavsmand til denne årlige "trivseltur" til et af Søværnets tjenestesteder på Sjælland vides ikke helt bestemt, men følgende kendsgerninger har det været muligt at få støvet frem. Med den strukturrationalisering, der fandt sted indenfor Søværnet i efteråret 1970, hvorved de oprindelige "væsener" blev nedlagt, og deres materielle opgaver blev overført til det nyoprettede Søværnets Materielkommando, medens de uddannelsesmæssige opgaver blev overført til de ligeledes nyoprettede specialskoler, opstod der hos det civile personel et ønske om at få lejlighed til at besøge de forskellige kursus på Holmen, som Søværnets Specialskoler kom til at bestå af. Ideen blev af forskellige årsager ikke gennemført det år, men den blev ikke skrinlagt.

Året efter i 1971 blev den taget op, den daværende chef for Søværnets Taktikskole, kommandør Odder, gik ind for den, og turen gik til Våbenskolens Artillerikursus Sjællands Odde. Turen blev en så stor succes, at den året efter blev gentaget, men denne gang til Torpedostation Kongsøre.

I år gik "trivselsbussen" til Stevnsholm. Der startedes klokke 0800 fra Holmen med det maksimale antal deltagere 30. På Stevnsholm blev der omvisning såvel på kaserneområdet som i de underjordiske kridtgange. Frokosten blev Forsvarets cafeteriafrokost, og kl. 1545 var deltagerne efter planen atter på Holmen.

(SSP)

Materielkommandoen mærker personelmanglen

Personelnævnet ved Søværnets Materielkommando har holdt møde. Formanden, kontreadmiral J. Petersen, sagde, at materielkommandoen lider generelt af personelmangel og dårlig tilpasning af personelsammensætning i forhold til arbejdsopgaverne på næsten alle områder. Situationen må forventes at blive mere kritisk, efterhånden som det igangsatte nybygnings- og nyanskaffelsesprogram skrider frem. Man arbejder på en personelprognose frem til 1980, som skal klargøre dette forhold for overordnede myndigheder. Det ventes, at prognosen kan udsendes inden årets udgang. En meget grov vurdering på dette tidlige tidspunkt synes at vise et merbehov på 15-20 % af det højt kvalificerede personel.

Søværnets Materielkommando har som følge af forsvarsforliget opsagt flere kontrakt- og overenskomstansatte fra ultimo marts næste år, nemlig 6 værkmestre, 1 kontorfuldmægtig, 1 overassistent og 8 assistenter. Der ventes snart udsendt personelnormer for timelønnet personel til de enkelte tjenestesteder. For materielkommandoens vedkommende er status, at 12-13 arbejdere er interesseret i pensionering. Man regner med at kunne nå den nye norm uden at skride til afskedigelser, måske med undtagelse af enkelte rengøringsassistenter.

Personelnævnet godkendte et udkast til procedure for overflytning af personel fra Orlogsværftets konstruktionsafdeling til Søværnets Materielkommando. (SMK)

Hydrografer uddannes i USA

To officerer fra Søværnet, kaptajnløjtnant A.Fiedler og premierløjtnant Fjord Christensen, gennemgår for tiden en hydrografisk-oceanografisk uddannelse ved den amerikanske flådes oceanografiske institut i Maryland. På billedet ses deltagerne, der foruden fra Danmark og USA kommer fra Philippinerne, Singapore, Pakistan, Indonesien, Korea, Brasilien, Chile og Mexico.

7 officerer fra Søværnet har nu gennemgået denne uddannelse. De to danske deltagere siger, at selv om der ikke er indlagt tid til ferie i kurserne, er det alligevel lykkedes dem at se en del af USA i helligdagene.

(MST)

Nye skibe til den svenske flåde

Chefen for den svenske marine, viceadmiral Bengt Lundvall, sagde på et møde i Karlskrona, at man håber at kunne bygge endnu en undervandsbåd af NACKEN-klassen foruden de tre, der allerede er bestilt ved Kockum og Karlskrona-værftet. Der synes mulighed for at skaffe penge til bygningen.

Marinens byggeplaner i den nærmeste fremtid omfatter færdigbygningen af serien på 12 torpedobåde af den nye SPICA-klasse, hvoraf tre er søsat og navngivet. På ønskesedlen står patruljebåde af JAGAREN-klassen og minestrygere bygget af armeret plastic. Desuden ønsker man også en erstatning for minefartøjet ALVSNABBEN og et eskadrechefskib. Det kunne passende få navnet KARLSKRONA, fordi fregatten med det navn netop nu udgår af flådens tal.

Admiral Lundvall fastslog, at den svenske marine internationalt ligger godt placeret, når det gælder undervandsbåde og torpedobåde, mens man er bag efter med udviklingen af missil-bevæbning. Han nævnte, at man indtil nu har gode erfaringer med den norskbyggede patruljebåd JAGAREN, som for tiden gennemprøves af kystflåden.

Marinedirektør H. Hallberg siger, at der i dag kun findes konstruktionsenheder for bygning af orlogsskibe i Karlskrona og ved Kockum i Malmø. Flåden er meget indstillet på at afgive ordrer i et sådant kontinuerligt omfang, at disse konstruktionsenheder kan bevares. I Malmø er man først og fremmest indstillet på undervandsbåde, mens man i Karlskrona specialiserer sig i overfladefartøjer.

(MST)

Indland kort

I anledning af Tordenskiolds fødselsdag den 28. oktober blev der som sædvanlig lagt kranse ved sarkofagen i Holmens Kirke. Højtideligheden afsluttedes med en kort tale af pastor, dr.theol. Børge Ørsted.

Søværnets heraldiske Arbejdsgruppe har behandlet forslag til våbenskjold for Søværnets Materielkommando og til BARSØ-klassen. På næste møde i november ventes der udarbejdet godkendelsestegninger for BARSØ-klassen.

Der holdes landstalsmandsudvalgsmøde for værnepligtige befalingsmænd og befalingsmandselever i perioden 26.-30. november på Flyvestation Skrydstrup. Der skal bl.a. drøftes uddannelse af landstalsmænd samt løn, arbejdstidsregler og ferieordning.

Langelandsfort har indviet sit nye idrætsanlæg efter tre års anlægsarbejde. Den lange byggetid skyldes, at den gamle fodboldbane var halvanden meter højere i den ene ende og vanskeligheder med at få bevillinger. Det nye idrætsanlæg er Langelands største.

Chefen for Søværnet har meddelt Selskabet Danske Tordenskiolds-Venner, at man i år ikke indstiller nogen søofficer til Prisen. Det skønnes, at der ikke har været præsteret en indsats, der berettiger til en prisuddeling.

I tilknytning til artiklen om depotskibet HJÆLPEREN i sidste uge gør kommandørkaptajn J.Teisen opmærksom på, at der faktisk har været endnu et skib med dette navn, nemlig en skytpram bygget i Frederiksværn 1771. Den blev kun anvendt i norsk farvand og blev ophugget 1802.

Inspektionsskibet INGOLF aflagde uofficielt besøg i Glasgow i perioden 26.-29. oktober. Under inspektionsskibets fravær var helikoptergruppe INGOLF stationeret under Færøernes Kommando på Vagar flyveplads.

Udland kort

Fire hundrede besætningsmedlemmer fra hangarskibet ARK ROYAL marcherede den 25. oktober gennem Leeds. Det var en hilsen til byen, der efter det tidligere ARK ROYALs sænkning ved Gibraltar i 1941 indsamlede 9 mio. pund til et nyt hangarskib.

En sovjetisk fregat af RIGA-klassen er blevet observeret i norsk territorialfarvand to sømil inden for grænsen syd for Færder fyr. Udenrigsministeriet overvejer en protestnote.

Den svenske hærchef, general Almgren, er kommet hjem fra Kina. Han har bl.a. haft lejlighed til at se nyt materiel, herunder demonstration af lette missiler. Hærchefen så også øvelser med moderne panserenheder - styrkerne er særdeles veludrustet, siger han.

Det udrangerede engelske hangarskib ALBION, 23.000 t, skal ombygges til en kæmpemæssig flydekran. Skibet, der blev bygget for en snes år siden, skal benyttes ved oliefelterne i Nordsøen. Det får en kran, der kan løfte 2.600 t.

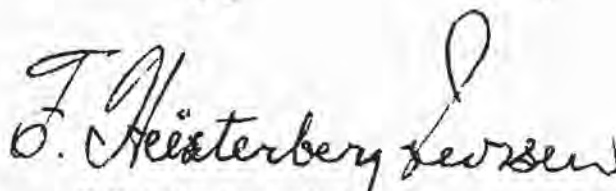
Howaldtswerke i Kiel vil bygge en af de største dokker i verden, hvor der skal kunne bygges skibe på op til 700.000 t. Projektet skal være færdigt i 1976 og koster ca. 200 mio. D-mark. Hovedparten af værftet ejes af den tyske stat.

Et norsk orlogsskib har standset en sovjetisk trawler ALAID ud for den nordnorske kyst. Trawleren mistænkes for at have gennemsejlet en række norske fiskenet, men skipperen nægtede. Episoden skete på internationalt farvand. Orlogsskibets chef har udarbejdet en indberetning.

Den svenske flådes dykkerskole har brugt mere end 200 øvelsestimer på at bjærge rester af orlogsskibet NYA RIGA, der sprang i luften den 16. november 1917 i Karlskronas havn. 102 af 281 besætningsmedlemmer blev reddet. Skolen vil fortsætte øvelserne omkring vraget.

En kommission skal undersøge mulighederne for en omorganisering af det britiske lodsvæsen, der bygger på en lov fra 1913. Chamber of Shipping vil have lodserne under en central ledelse, men det møder modstand. Kommissionen skal afgive indstilling til foråret.

E B

F. Heisterberg-Andersen
Kommandør